

Universitetskanslersämbetets årsredovisning 2024



Årsredovisning 2024

Utgiven av Universitetskanslersämbetet 2025

Diarienummer: 121-00067-25

Universitetskanslersämbetet • Hammarbybacken 31 • Box 6024, 121 06 Johanneshov
tfn 08-563 085 00 • e-post registrator@uka.se • www.uka.se

Generaldirektören har ordet



Martin Norsell, generaldirektör.

Fotograf: Leila Zoubir, UKÄ.

2024 blev ett händelserikt och utmanande år både i omvärlden, i vår egen verksamhet och för en ny tillträd generaldirektör. Det är fortsatt ett försämrat säkerhetsläge i världen, konflikter och krig i vår närhet, klimatkris och ekonomiska påfrestningar. I mars 2024 blev Sverige fullvärdig medlem i försvarsalliansen Nato. Universitetskanslersämbetet (UKÄ) ska i likhet med övriga statliga myndigheter under regeringen genom vår verksamhet minska sårbarheten i samhället och utveckla en god förmåga att hantera våra uppgifter vid fredstida krisituationer och höjd beredskap. Cheferna på UKÄ har genomgått krisövningar, vilket vässat vår förmåga att bedriva verksamhet under kris.

Årsredovisningen för 2024 visar att UKÄ uppnår målen för verksamheten. Som många andra har vi haft en ansträngd ekonomi under året och det har varit nödvändigt att vidta åtgärder som stärkt styrning, uppföljning och ekonomisk återhållsamhet för att klara budgeten. När vi summerar året kan vi konstatera ett gott resultat för verksamheten i stort. Vi vet att UKÄ:s medarbetare arbetar hårt och ser till att myndigheten åstadkommer resultat med hög kvalitet utifrån vårt uppdrag. Detta bekräftades redan i februari i Statskontorets myndighetsanalys vars övergripande bedömning var att myndigheten till stor del är en

väl fungerande myndighet som uppvisar goda resultat och att målgrupperna har ett högt förtroende för UKÄ. Vissa utvecklingsområden pekades dock ut, något jag strax ska återkomma till.

Under 2024 har vi fortsatt att utveckla verksamheten i syfte att förbli den självklara kunskapskällan om högre utbildning och forskning och för att på ett ännu bättre sätt bidra till högskolesektorns utveckling. Viktiga utgångspunkter har varit dialogen med sektorn, att vi på myndigheten ännu mer aktivt använder vår samlade kunskap, genom förstudier och analyser av vår samlade produktion. Vi har också ökat graden av intern och extern samordning.

För att ytterligare stärka kvaliteten i utbildningarna har vi tagit fram en utvecklad granskningsmetod för det nationella kvalitetssäkringssystemet. Innan sommaren fick rapporten från regeringsuppdraget ”Akademisk frihet” stor uppmärksamhet. I december presenterades även regeringsuppdraget om lärosätenas administrativa börda. Samtliga tre rapporter är exempel på underlag som löpande produceras för att sektorn, våra systemmyndigheter, riksdag och regering ska ha tillgång till fakta i sitt viktiga arbete.

Under året har vi själva och tillsammans med andra myndigheter organiserat ett stort antal digitala och fysiska seminarier och konferenser som rönt stort intresse. Det gäller inte minst den årliga rättssäkerhetskonferensen med närmare 700 deltagare.

Vi har också under 2024 infört en ny struktur för årsredovisningen som i högre grad tar avstamp i myndighetens instruktion och har ett större fokus på analys, bedömning och jämställdhet. Vi hoppas detta ökar läsbarheten och möjliggör en än bättre uppföljning.

UKÄ vill förknippas med kvalitet, effektivitet och tillgänglighet. I det perspektivet kom överraskande brister i god förvaltningskultur tidigt i dagen, inte minst genom Statskontorets rapport i februari. Den visade på en i många avseenden väl fungerande myndighet, men pekade ut styrningsfrågorna: *”UKÄ behöver förbättra den interna styrningen, ledningen och uppföljningen”*. Statskontoret konstaterade också att *”Styrningen av och storleken på det strategiska utvecklingsarbetet innebär en risk.”* Ett konkret exempel som framkom kort därefter var att portföljstyrningen inte existerat i arbetsordningen, det trots att det var budgeterat för drygt 10 procent av myndighetens omsättning. Det kunde beskrivas som två myndigheter i en.

Det mest akuta var att stoppa utflödet av skattemiljoner till bekräftat tveksam nytta. Ett förändringsarbete för att få en tryggare intern styrning och kontroll har inletts och det har tagits emot positivt. Realiserade förluster kommer förstås att påverka myndigheten några år framöver. Några äldre arbetsmiljöärenden hann vi behandla, helt eller delvis, under året.

Alla chefer har idag utbildats i god förvaltningskultur genom Statskontoret, ett arbete som kommer att fortsätta. Vi har en god strategisk dialog med de fackliga företrädarna som har bidragit med viktiga inspel för den fortsatta utvecklingen. Eftersom myndighetens ledning genomgått ett generationsskifte har mycket tid lagts på rekrytering och på att stärka kompetensen inom myndigheten. UKÄ står nu starkare rustat för 2025 med nya avdelningschefer på plats, redo att fullfölja utvecklingsarbetet och målmedvetet fortsätta att skapa ökad tydlighet och tillit, internt och externt.

Det har varit ett intensivt och innehållsrikt första helår för mig som generaldirektör för UKÄ. Medias intresse, Statskontorets och externa utredares samfällna kritik och därtill både medarbetarnas och Statskontorets övriga iakttagelser har givit oss lärdomar som kommer till nytta när vi nu fortsätter att utveckla verksamheten. Personligen är jag både stolt och glad över de fina resultat som UKÄ åstadkommit under året och vill tacka alla engagerade medarbetare för det arbete som har genomförts. För mig som generaldirektör har det starka interna stödet varit ovärderligt och jag känner mig trygg och förväntansfull inför vårt fortsatta arbete.

Stort och innerligt tack!

Martin Norsell, generaldirektör

Innehåll

Generaldirektören har ordet	3
RESULTATREDOVISNING	9
Inledning och översikt	10
UKÄ:s kvalitetspolicy och mål	10
Konsekvenser av Statskontorets myndighetsanalys	11
Jämställdhetsintegrering	12
Extern och intern kommunikation	13
Omvärldsbevakning	15
Ökad intern samordning	15
Resultatredovisningens indelning.....	16
Verksamhetens utveckling 2020–2024.....	18
Regeringsuppdrag	21
Regeringsuppdrag enligt regleringsbrev som har rapporterats i särskild ordning under 2024	21
Ytterligare regeringsuppdrag.....	24
Kvalitetssäkring	28
Utvecklad granskningsmetod	28
Granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete	28
Utbildningsutvärderingar	29
Tematisk utvärdering.....	31
Examenstillståndsprövningar	32
Granskning av uppdragsutbildning.....	33
Åtterrapporering	33
Internationalisering och förnyat medlemskap i ENQA	34
Högskolekollen.....	35
Extern dialog	35
Analys och bedömning.....	35
Granskning av effektivitet.....	38
Årets effektivitetsgranskningar	38
Analys och bedömning.....	38
Uppföljning och statistik	40
Uppföljning	40
Analys och bedömning.....	42
Statistikverksamheten	43
Analys och bedömning.....	45

Myndighetssamverkan	47
Samordning av nätverket för uppföljning, utvärdering och analys	47
Analys och bedömning	48
Myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande	49
Analys och bedömning	51
Juridisk tillsyn	53
Lärosätetillsyn	53
Tillsynsärenden	53
Förhandsbesked	55
Tillsynsprojekt	55
Rättssäkerhetskonferensen	56
Analys och bedömning	56
Nämndstöd	59
Överklagandenämnden för högskolan	59
Högskolans avskiljandenämnd	60
Chefsutveckling	61
Analys och bedömning	61
Kompetensförsörjning och arbetsmiljö	63
Attrahera och rekrytera	63
Utveckla och behålla	63
Arbetsmiljö	65
Sjukfrånvaro	65
Analys och bedömning	66
FINANSIELL REDOVISNING	67
Resultaträkning	68
Balansräkning	69
Anslagsredovisning	71
Tilläggsupplysningar och noter	72
Tilläggsupplysningar	72
Ersättningar och andra förmåner år 2024	74
Anställdas sjukfrånvaro	75
Noter	76
Resultaträkning (tkr)	76
Balansräkning	79
Anslagsredovisning	84
Sammanställning över väsentliga uppgifter	85
Underskrift	86

RESULTATREDOVISNING

Inledning och översikt

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) är en statlig myndighet som enligt myndighetens instruktion ska ansvara för uppgifter i fråga om kvalitetssäkring, granskning av effektivitet, uppföljning och statistik samt för juridisk tillsyn av universitet och högskolor och enskilda utbildningsanordnare. Sedan 2022 har myndigheten även två uppgifter som handlar om myndighetssamverkan.

UKÄ är värmyndighet för nämndmyndigheterna Överklagandenämnden för högskolan (ÖNH) och Högskolans avskiljandenämnd (HAN). UKÄ tillhandahåller lokaler och sköter administrativa, föredragande och handläggande uppgifter åt nämnderna.

Uppgifterna omfattar hela högskolans verksamhet och inkluderar forskning, utbildning och samverkan. UKÄ har historiskt haft ett tydligt fokus på högskolans utbildning.

Myndigheten leds av en generaldirektör som tillsammans med avdelningscheferna utgör UKÄ:s ledningsgrupp. UKÄ är en enrådighetsmyndighet med ett insynsråd där generaldirektören är ordförande. Insynsrådet har under året haft fyra protokollförda möten.

På UKÄ arbetade 121 medarbetare i december 2024. Myndigheten är organiserad i fyra avdelningar:

- analysavdelningen
- avdelningen för verksamhetsstöd
- juridiska avdelningen
- utvärderingsavdelningen.

Vid myndigheten finns en personalansvarsnämnd som består av generaldirektören som ordförande, den ställföreträdande myndighetschefen, chefen för avdelningen för verksamhetsstöd, chefen för juridiska avdelningen samt två personalföreträdare.

UKÄ:s kvalitetspolicy och mål

UKÄ:s vision är Granskning för utveckling – vi säkrar Sverige som kunskapssamhälle. I UKÄ:s kvalitetspolicy, som ger en övergripande riktning för myndighetens verksamhet, finns förutom visionen, fyra övergripande mål för verksamheten (Tabell 1). För att uppnå målen finns även ett antal aktiviteter angivna.

Tabell 1. UKÄ:s fyra mål och aktiviteter genom vilka UKÄ uppnår målen.

Mål	Aktiviteter
Vara den självklara kunskapskällan om högre utbildning och forskning	Vi producerar tillförlitlig kunskap om högre utbildning och forskning i form av statistik, analyser, kvalitetsgranskningar, juridisk tillsyn och nämndstöd.
Skapa resultat som är till nytta för högskolesektorns utveckling	Vi utför vårt uppdrag i dialog med representanter för universitet och högskolor, intresseorganisationer, forskningsfinansiärer, studentorganisationer, arbetsgivarorganisationer, politiker och andra beslutsfattare. Vi är en användarvänlig kunskapsorganisation och våra resultat är lättillgängliga via våra alltmer digitaliserade kommunikationskanaler.
Vara en attraktiv arbetsplats där engagerade medarbetare kan utvecklas	Vi arbetar för att UKÄ ska vara en attraktiv arbetsplats där medarbetarna känner arbetsglädje och trivsel, har goda förutsättningar att göra ett bra jobb, är delaktiga och ser sitt arbete som en del av hela UKÄ:s uppdrag. Vårt systematiska arbetsmiljöarbete bidrar till en god arbetsmiljö och ett hållbart arbetsliv. Medarbetarnas kompetens tas till vara och det finns möjlighet till utvecklingsvägar och relevant kompetensutveckling.
Arbeta samordnat och resurseffektivt	Kunskapsutbyte, samverkan och samarbete mellan avdelningarna är ett naturligt arbetssätt på UKÄ. Vi genomför verksamheten med effektivitet och god hushållning som ledstjärnor. Vi har etablerade rutiner för verksamhetsutveckling och innovation.

Konsekvenser av Statskontorets myndighetsanalys

I februari publicerade Statskontoret en myndighetsanalys av UKÄ.¹ Den övergripande bedömningen var att UKÄ till stor del är en välfungerande myndighet som uppvisar goda resultat, särskilt när det gäller kärnuppgifterna kvalitetssäkring, tillsyn och uppföljning. Myndighetens produktion är stabil och målgrupperna har generellt sett ett högt förtroende för UKÄ. För andra delar av myndighetens verksamhet rekommenderade Statskontoret åtgärder.

Bland annat behöver UKÄ prioritera upp uppgiften att granska lärosätenas effektivitet. Resurserna som UKÄ lägger på uppgiften har minskat över tid och det var länge sedan myndigheten uppdaterade sina riktlinjer för angreppssätt och val av granskningar.

¹ Myndighetsanalys av Universitetskanslersämbetet. Statskontoret. 2024:2.

Ett annat område som Statskontoret uppmärksammade var myndighetens satsning på strategisk verksamhetsutveckling som inleddes 2020. Den strategiska verksamhetsutvecklingen styrdes via portföljstyrning och var mycket omfattande med många parallella projekt som pågick samtidigt. Myndigheten ansågs ha tagit en risk med att dra igång ett så pass omfattande utvecklingsarbete och dessutom utan tillräckliga förberedelser. Statskontoret ansåg vidare att UKÄ behövde förbättra den interna styrningen, ledningen och uppföljningen.

För att bättre förstå orsakerna bakom resultaten från Statskontorets analys tillsatte UKÄ en extern uppföljande utredning. En rapport publicerades under tidig höst.² Därtill tillsattes en extern utredning av kommunikationsverksamheten vid UKÄ som ungefär samtidigt publicerade en rapport.³ Baserat på resultaten från alla tre utredningarna har flera åtgärder genomförts och andra har initierats. Bland annat har flera projekt inom ramen för den strategiska verksamhetsutvecklingen samt portföljstyrningen avvecklats, alla chefer har genomgått en utbildning i god förvaltningskultur och en förnyad problemanalys av jämställdhetsproblem inom högskole- och universitetsområdet har tagits fram. Dessutom har ett uppdrag initierats som syftar till att skapa en sammanhållen verksamhets- och ekonomistyrning. Arbetet med att utveckla verksamheten i de riktningar som utredningarna föreslår kommer att fortgå under 2025.

I och med att vissa projekt inom den strategiska verksamhetsutvecklingen avvecklades i förtid och att avtal med konsultbolag sades upp, påverkas UKÄ:s ekonomi negativt på kort sikt. På längre sikt kommer dock dessa åtgärder att leda till ett bättre ekonomiskt utfall för myndigheten.

För 2024 har UKÄ fått en anslagskredit på 14,1 miljoner kronor. Anslagskrediten har utnyttjats med 11,8 miljoner kronor under året. Orsaken till den utnyttjade krediten avser ökade personalkostnader samt kostnader vid förändringsarbete rörande avvecklande av projekt inom den strategiska verksamhetsutvecklingen.

Jämställdhetsintegrering

UKÄ arbetar med jämställdhetsintegrering i all verksamhet vilket är ett uppdrag i myndighetens instruktion. All individbaserad statistik är könsuppdelad, vi har belyst jämställdhetsperspektivet i våra lärosätesgranskningar och utbildningsutvärderingar och vi redogör och analyserar genomgående könsskillnader i våra rapporter och kunskapsunderlag. När vi tillsätter bedömggrupper, referensgrupper eller strategiskt viktiga rådgivande organ arbetar vi för att få en så jämn

² Uppföljning av Statskontorets rapport: Myndighetsanalys av Universitetskanslersämbetet. Mats Holmér. 2024.

³ Genomlysning av kommunikationsverksamheten vid UKÄ. WiseWorks AB. 2024.

representation mellan könen som möjligt. UKÄ deltar även i utvecklingsprogrammet för Jämställdhetsintegrering i myndigheter 2020–2025 (JiM). UKÄ har en intern plan för arbetet med jämställdhetsintegrering som sträcker sig fram till 2025. Under 2024 har vi förnyat vår problemanalys av jämställdhetsproblem inom högskole- och universitetsområdet. Genom att identifiera problem inom myndighetens uppdragsområde kan vi bättre göra prioriteringar i styrningen av verksamheten. Vi arbetar fortlöpande med fortbildning och 2024 lade vi till jämställdhetsintegrering i vår introduktion för nyanställda. Vi har även initierat interna diskussioner i syfte att öka medvetenheten om vårt uppdrag och med möjlighet till kunskapsdelning vid två personalmöten under våren samt bjudit in till ett internt myndighetsseminarium på temat jämställdhet under hösten. I 2024 års sista avsnitt av vår podd Ämbetet diskuterar och problematiserar vi jämställdhetsintegrering och utmaningar inom universitet och högskolor tillsammans med jämställdhetsmyndigheten.

Under året har vi även deltagit på mötet om jämställdhetsintegrering i statliga myndigheter som regeringen och jämställdhetsministern bjöd in till och där ett femtiotal myndighetschefer deltog. UKÄ representerades av GD Martin Norsell som lyfte hur myndigheten följt upp rekryteringen av professorer som är kvinnor samt karriärvägar inom akademien. I arbetet med att nå de jämställdhetspolitiska målen kan UKÄ bidra med kunskapsunderlag om till exempel könsbundna studieval och om hur lärosätena arbetar med kvinnors och mäns möjligheter till meritering i högskolan. Vi har även tackat ja till att medverka i Jämställdhetsmyndighetens uppdrag om samverkan med andra myndigheter om könsbundna studie- och yrkesval med koppling till välfärden. Ett första möte ägde rum i december 2024 och arbetet ska slutredovisas 2026. Att främja jämställda studie- och yrkesval är en central fråga för att kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Extern och intern kommunikation

Nyhetsbrevet

En av UKÄ:s viktigaste informationskanaler är myndighetens nyhetsbrev med 5 600 prenumeranter. Under året har antalet prenumeranter ökat. Nyhetsbrevet har gått ut sjutton gånger under 2024 jämfört med arton året innan.

Digitala frukostseminarier

Under året har UKÄ organiserat sex digitala seminarier:

30 januari - *För ökad kvalitet – en utvecklad metod för UKÄ:s granskningar*, 215 anmällda

20 februari - *Resultat från olika utredningar om Högskolan efter pandemin*, 161 anmälda

26 mars - *Till högskolan från gymnasieskolan*, 262 anmälda

23 april - *Hur påverkar AI utbildningsutbudet i högskolan och yrkeshögskolan?* 211 anmälda

19 juni - *UKÄ:s årsrapport 2024*, 267 anmälda.

10 oktober - *Vägen till högskolestudier – ungdomars perspektiv och val*, 396 anmälda

Konferenser

För vår juridiska verksamhet är den årliga rättsäkerhetskonferensen det kanske viktigaste kommunikationstillfället under året. Årets konferens genomfördes i hybridformat. Drygt 190 personer deltog på plats och över 500 var anmälda för att delta på distans. I den enkät som genomfördes tyckte 93 av 98 svarande att helheten var bra eller mycket bra. Det kom också in många förslag på vad deltagarna önskar för inslag på framtida konferenser.

Regeringsuppdraget om akademisk frihet avslutades med en konferens i hybridformat. På konferensen presenterades slutrapporten och en paneldebatt hölls på scen. Drygt 90 personer deltog på plats och över 270 var anmälda för att delta på distans.

Deltagande i Almedalen

UKÄ deltog i Almedalen och anordnade tillsammans med SUHF, SULF och SFS ett seminarium där regeringsuppdraget om akademisk frihet presenterades. Seminariet var välbesökt och bidrog till djuplodande diskussioner. Dessutom genomfördes i sedvanlig ordning ett seminarium med rektorer (läs mer i kapitlet Chefsutveckling).

Podden

Under perioden 2023–2024 har UKÄ byggt upp en poddredaktion och ljudstudio. Podden heter Ämbetet och är en podd om högre utbildning. Syftet med Ämbetet är att vidga UKÄ:s kommunikationskanaler för att nå ut med våra uppdrag och aktiviteter till vår sektor i digitalt ljudformat. Poddens format är 30 minuter/avsnitt och varje gång bjuds nya deltagare in att medverka.

Tretton poddavsnitt har hittills publicerats på plattformen SoundCloud varav åtta under 2024 (se nedanstående lista). Antalet lyssnare varierar mellan 78 och 413 stycken.

Publicerade avsnitt och antal lyssnare under 2024

#6 Möt rektor Agneta Marell, Stiftelsen Högskolan i Jönköping, 171

#7 Vem blir etablerad på arbetsmarknaden?, 155

#8 Hur kommer AI att påverka högskolans utbildningar?, 347

#9 Uppdrag akademisk frihet, 126

#10 Årsrapport 2024, 149

#11 Möt UKÄ:s GD Martin Norsell, 301

#12 AI-fusk, 324

#13 Jämställdhetsintegrering, 78

Externa webben

En annan viktig informationskanal är myndighetens externa webbplats. På grund av ett skifte av analysverktyg för UKÄ:s externa webbplats uppstod ett längre avbrott i möjligheten att ta fram statistik över hur vår webb har använts under februari till september 2024. Avbrottet har medfört att UKÄ inte har statistik för hur besökarna nyttjat informationen på vår webbplats. Sedan september 2024 har vi ett nytt analysverktyg på plats (Piwik), vilket gör att statistik kommer kunna tas fram för 2025.

Omvärldsbevakning

UKÄ:s omvärldsbevakning är en del i UKÄ:s nuvarande ledningssystem och årshjul. Det övergripande syftet med omvärldsbevakningen är att UKÄ håller sig uppdaterad om viktiga företeelser, dels som gäller myndighetens förutsättningar att utföra sina uppdrag med hög kvalitet, dels som kan komma att påverka högskole- och forskningssektorn och dess utveckling. Ett mer verksamhetsnära syfte är att skapa underlag till kommande års verksamhetsplanering. Under året har omvärldgruppen samlats både för omvärldworkshop men även för fördjupning av EU:s arbete med framsyn.

UKÄ deltar i SNITS, det statliga nätverket för informationssäkerhet som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ansvarar för. UKÄ genomförde Cybersäkerhetskollen 2024. Under året har vi bland annat arbetat med vår kontinuitetsplan och incidenthantering.

Ökad intern samordning

I linje med UKÄ:s mål att arbeta samordnat och resurseffektivt sker samarbeten i allt högre grad över avdelningsgränserna både när det gäller uppgifter i instruktionen och regeringsuppdrag. Syftet är att öka kvaliteten och effektiviteten i myndighetens verksamhet, men också att bredda kompetensen hos personalen. Under året har det myndighetsövergripande projektet Granskning av uppdragsutbildning avslutats (Se avsnittet Granskning av uppdragsutbildning i kapitlet Kvalitetssäkring) och en större, samlad undersökning av civilingenjörs-

och högskoleingenjörsutbildningarna har startats upp. I projektet som ska pågå 2024–2025 ingår flera olika delundersökningar av bland annat studenternas förkunskaper, rekryteringen till utbildningarna samt genomströmningen i utbildningarna. Genom projektet fortsätter UKÄ arbetet med att förändra arbetsprocesserna inom myndigheten i riktning mot en ökad samplanering av granskning och uppföljning. En ambition är att resultat från analyser och uppföljningar i större utsträckning ska komma till användning i kvalitetssäkringsarbetet. Mot den bakgrunden är avsikten att resultatet från projektet ska komma till användning i arbetet med planeringen av utbildningsutvärderingen av civilingenjörsutbildningen som inleds hösten 2025.

Resultatredovisningens indelning

I Statskontorets myndighetsanalys konstaterades att UKÄ i högre grad behöver ta avstamp i myndighetens instruktion vid bedömning av verksamhetens resultat. Startskottet i det utvecklingsarbetet är att strukturera om årsredovisningen. Därtill har UKÄ påbörjat en utveckling av avsnitten analys och bedömning som fått egna avsnitt under respektive kapitel. Analyserna är mestadels kvalitativa och utgår från UKÄ:s mål. För respektive verksamhetsgren görs en bedömning hur väl målen har nåtts. För bedömningen används skalan: inte alls, till viss del, till stor del och helt och hållet. Där det är aktuellt anges även hur UKÄ genom verksamhetsgrenen skapar förutsättningar för en jämställd verksamhet vid universitet och högskolor. UKÄ fortsätter att utveckla uppföljningen av verksamheten och planerar bland annat att se över myndighetens indikatorer.

Resultatredovisningen utgår från myndighetens uppgifter enligt instruktionen som är samlade i sju verksamhetsgrenar som också utgör kapitel i årsredovisningen:

- Kvalitetssäkring
- Granskning av effektivitet
- Uppföljning och statistik
- Myndighetssamverkan
- Juridisk tillsyn
- Nämndstöd
- Chefsutveckling

Resultatredovisningen inleds med kapitlet Inledning och översikt som följs av kapitlet Verksamhetsutveckling 2020–2024. Myndighetens regeringsuppdrag är samlade i kapitlet Regeringsuppdrag.

Resultatredovisningen avslutas med kapitlet Kompetensutveckling och arbetsmiljö.

Jämfört med tidigare är indelningen av myndighetens verksamhet ändrad. För att kunna följa upp verksamhetsgrenen Granskning av effektivitet över tid (i och med att det är ett utvecklingsområde) har den lyfts ut från Uppföljning och statistik.

Åtterrporteringskrav

UKÄ har fyra krav på åtterrportering som ska redovisas i årsredovisningen. Enligt instruktionen ska UKÄ årligen redovisa hur kvalitetssäkringen har bidragit till kvalitetsutveckling och hög kvalitet i universitetens och högskolornas verksamhet.⁴ Enligt instruktionen ska UKÄ ansvara för officiell statistik enligt förordningen (2001:100) om den officiella statistiken (och enligt förordningen bl.a. hålla den allmänt tillgänglig).⁵ UKÄ har också ett åtterrporteringskrav som ska redovisas i årsredovisningen avseende uppdraget ”Systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken 2021–2031”.⁶ För UKÄ:s uppdrag ”Utöva tillsyn över utbildning på eftergymnasial nivå vid Stiftelsen Skandinaviska Kiropraktorhögskolan respektive vid Skandinaviska Naprapathögskolan AB” är det inte specificerat i regleringsbrevet när dessa ska redovisas, vilket bör innebära att de ska redovisas i årsredovisningen.⁷

I förordningen (FÅB 2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag står bland annat att styckkostnader för ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden ska redovisas och att individbaserad statistik ska delas upp efter kön om det inte finns särskilda skäl att inte göra det. I UKÄ:s verksamhet är det ärenden inom juridisk tillsyn och nämndstödet som omfattar ett större antal ärenden. I årsredovisningen redovisas styckkostnad och uppdelning i kön på en övergripande nivå, eftersom det inte går att urskilja underkategorierna i myndighetens interna redovisningssystem.

⁴ Se kapitlet Kvalitetssäkring.

⁵ Se avsnittet Statistikverksamheten i kapitlet Uppföljning och statistik.

⁶ Se avsnittet Ytterligare regeringsuppdrag i kapitlet Regeringsuppdrag.

⁷ Se avsnittet Ytterligare regeringsuppdrag i kapitlet Regeringsuppdrag.

Verksamhetens utveckling 2020–2024

UKÄ:s verksamhet har växt under de senaste fem åren. Mellan 2020 och 2024 ökade antalet årsarbetskrafter från 94 till 113, vilket motsvarar en ökning med 20 procent på fem år (Tabell 2). Det totala antalet arbetade timmar ökade under samma tidsperiod med 19 procent (tabell 2). Tillväxten syns även på myndighetens totala kostnader som har ökat med 18 procent sedan 2020 (Tabell 3 och 4).

Uppföljning och statistik är UKÄ:s största verksamhetsgren, följt av Kvalitetssäkring (Tabell 3). Uppföljning och statistik har ökat kraftigt den senaste femårsperioden – kostnaderna har ökat med 59 procent. Det beror bland annat på att kostnader för regeringsuppdrag har ökat, vilka i stor utsträckning hanteras inom verksamhetsgrenen. Kostnaderna för Kvalitetssäkring har däremot minskat under den senaste femårsperioden.

Sedan 2020 har kostnaden för Nämndstöd ökat med 51 procent, medan kostnaden för myndighetens Juridiska tillsynsverksamhet i det närmaste är oförändrad jämfört med 2020.⁸

Granskning av effektivitet går numera att följa upp eftersom den har lyfts ur Uppföljning och statistik. Jämfört med föregående år har kostnaden för granskning av effektivitet ökat med knappt 24 procent. Det beror på att myndigheten har initierat ett utvecklingsarbete för granskning av effektivitet. Att myndighetssamverkan har ökat mellan 2023 och 2024 beror på att regeringsuppdraget *Kartläggning av administrativ börda vid utvärdering av universitet och högskolor* som redovisades 13 december 2024 var kopplat till nätverket för uppföljning, utvärdering och analys som UKÄ samordnar.

Ökade kostnader för chefsutveckling 2022 och 2024 beror på att rektorsresor genomfördes dessa år.

I tabell 4 går att se att verksamheten till största delen finansieras genom anslag. Vissa verksamhetsgrenar har även bidrag kopplat till olika regeringsuppdrag t.ex. samverkan kring kompetensförsörjning av digital spetskompetens (2021). Även ränteintäkter ingår i övriga intäkter.

Flera projekt inom den strategiska verksamhetsutvecklingen som inleddes 2020 har under 2024 avslutats. I tabell 5 syns att konsultkostnader och nyupplåning har minskat sedan föregående år.

⁸ Läs mer i kapitlen Juridisk tillsyn och Nämndstöd.

Tabell 2. Totala antal timmar och årsarbetskrafter 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Årsarbetskraft	94	101	102	109	113
Total tid	149 600	160 200	161 300	171 600	177 662

Tabell 3. Kostnader per verksamhetsgren (tkr) efter fördelning av myndighetsgemensamma kostnader 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Kvalitetssäkring	77 353*	67 006	74 432	64 275	60 967
Juridisk tillsyn	15 646*	15 678*	16 170	17 536	15 939
Nämndstöd	10 296*	11 298	13 284	13 111	15 573
Granskning av effektivitet**	3 815*	3 848	1 249	4 487	5 562
Uppföljning och statistik	54 293*	60 931	70 416	78 456	86 158
Chefsutveckling	214	145	1 092	240	712
Myndighetssamverkan	0***	0***	60	2 518	6 343
Summa	161 616	158 904	176 702	180 623	191 255

*Skillnad från vad som står i Årsredovisningen 2023. **Ny indelning jämfört med tidigare. Granskning av effektivitet har lyfts ut från Uppföljning och statistik. ***Uppgift i instruktion sedan 2022.

Tabell 4. Intäkter per verksamhetsgren (tkr) efter fördelning av myndighetsgemensamma kostnader 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Kvalitets- säkring					
Intäkter av anslag	77 267	66 977	72 524	63 946**	60 685
Övriga intäkter	85	28	1 908	328	282
Totalt	77 353*	67 006	74 432	64 275	60 967
Juridisk tillsyn					
Intäkter av anslag	15 630	15 671	16 110	17 444	15 878
Övriga intäkter	16	6	59	92	61
Totalt	15 646*	15 678*	16 170	17 536	15 939
Nämndstöd					
Intäkter av anslag	10 279	11 291	13 013	13 002	15 476
Övriga intäkter	17	7	270	108	97
Totalt	10 296*	11 298	13 284	13 111	15 573

Granskning av effektivitet***					
Intäkter av anslag	3 810	3 845	1 244	4 462	5 540
Övriga intäkter	5	1	5	25	23
Totalt	3 815*	3 848	1 249	4 487	5 563
Uppföljning och statistik					
Intäkter av anslag	52 609	57 911	67 743	77 682	85 573
Övriga intäkter	1 683	3 020	2 674	774	586
Totalt	54 293*	60 931	70 416	78 456	86 159
Chefs-utveckling					
Intäkter av anslag	214	145	921	250	576
Övriga intäkter	0	0	171	-10	136
Totalt	214	145	1 092	240	712
Myndighets-samverkan****					
Intäkter av anslag	-	-	59	2 504	6 317
Övriga intäkter	-	-	0	14	26
Totalt	-	-	60	2 518	6 343
Summa Verksamhetens intäkter	161 616	158 906	176 702	180 623	191 256

*Skillnad från vad som står i Årsredovisningen 2023. **I Årsredovisningen 2023 angavs en felaktig siffra. ***Ny indelning jämfört med tidigare. Granskning av effektivitet har lyfts ut från Uppföljning och statistik. ****Uppgift i instruktion sedan 2022.

Tabell 5. Kostnader för den strategiska verksamhetsutvecklingen (tkr).

	2022	2023	2024
Konsultkostnader	11 678	9 906	5 544
Nyupplåning	2 796	7 225	3 384

Regeringsuppdrag

I detta kapitel redogörs för UKÄ:s uppdrag utifrån regleringsbrev.

Regeringsuppdrag enligt regleringsbrev som har rapporterats i särskild ordning under 2024

Stärka universitet och högskolors arbete för att säkerställa en likvärdig hantering av examensbevis vid byte av juridiskt kön. Redovisas 15 februari 2024.

Rapport: Likvärdig hantering av examensbevis till personer som har ändrat juridiskt kön: Redovisning av ett regeringsuppdrag. Rapport 2024:3.

Följa upp andelen visstidsanställningar med anledning av vad regeringen aviserat i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020. Redovisas 15 mars 2024.

Rapport: Tidsbegränsade anställningar i högskolan. Rapport 2024:6.

Följa upp dimensionering av utbildning på forskarnivå med anledning av vad regeringen aviserat i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020. Redovisas 15 mars 2024.

Rapporter:

- Regelverkets påverkan på antalet nybörjare på forskarnivå 1990–2022. Reg. nr: 51-00163-24.
- Tillgången på forskarexaminerad personal till hälso- och sjukvårdsutbildningar samt lärarutbildningar. Rapport 2024:12.
- Dimensionering av utbildning på forskarnivå. Rapport 2024:9.

Följa upp mobiliteten mellan högskolan och andra sektorer med anledning av vad regeringen aviserat i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020. Redovisas 15 mars 2024.

Rapport: Mobilitet mellan högskolan och andra sektorer. Rapport: 2024:5.

Följa upp mål för antal examina, andel biträdande lektorer och rekrytering av professorer. Redovisas 15 mars 2024 samt 15 juni 2024.

Rapporter:

- Uppföljning och utvärdering av mål för nyrekryterade professorer och biträdande lektorer. Rapport 2024:8.
- Mål för antal examina 2021–2024: Redovisning av ett regeringsuppdrag. Reg. nummer: 111-00276-22.
- Mål för antal examina 2025–2028. Reg. nummer: 111-00352-23.
- Mål för nyrekryterade professorer och biträdande lektorer 2025–2028. Rapport 2024:16.

Analys om artificiell intelligens. Redovisas 28 mars 2024.

Rapport: Artificiell intelligens och högskolans utbildningsutbud: Redovisning av ett regeringsuppdrag. Reg. nummer: 111-00324-23.

Uppföljning av inaktivitet - Universitetskanslersämbetet ska följa utvecklingen av studenters aktivitet på kurs. Redovisas 28 mars 2024.

Rapport: Uppföljning av studenters aktivitet på kurs: Läsåren 2021/22 och 2022/23. Rapport 2024:11.

Redovisning till Bonus Copyright Access. Redovisas 3 maj 2024.

Underlag inskickat 2024-03-25.

Fallstudier samt sammanställning av lärosätenas arbete för att främja och värna akademisk frihet. Redovisas 15 maj 2024.

Rapport: Akademisk frihet i Sverige: Regeringsuppdrag om lärosätenas arbete med att främja och värna akademisk frihet. Reg. nummer: 111-00127-23.

Halvtidsutvärdering av strategin för deltagande i Horisont Europa. Redovisas 14 juni 2024.

Rapport: Halvtidsutvärdering av strategin för svenskt deltagande i Horisont Europa: Redovisning av ett regeringsuppdrag. Rapport 2024:22.

Ge förslag på hur det nationella kvalitetssäkringssystemet kan utvecklas för att ytterligare stärka kvalitet och främja excellens. Redovisas 6 september 2024.

Rapport: Stärka kvalitet och främja excellens i svensk högre utbildning: Förslag på hur det nationella kvalitetssäkringssystemet kan utvecklas. Reg. nr. 111-00481-23.

Tematisk utvärdering av samverkan. Redovisas 31 oktober 2024.

Rapporter:

- Tematisk utvärdering av samverkan med det omgivande samhället: Nationell bild. Rapport 2024:28.
- Tematisk utvärdering av samverkan med det omgivande samhället: Bedömargruppens samlade analys. Reg. nummer: 411-00044-24.
- Samverkan i det dagliga och praktiska arbetet: Tematisk utvärdering av samverkan med det omgivande samhället, modul II. Rapport 2024:25.
- Meritvärdet av samverkan: Tematisk utvärdering av samverkan med det omgivande samhället, modul III. Rapport 2024:26.
- Samverka med allmänheten: Tematisk utvärdering av samverkan med det omgivande samhället, modul III. Rapport 2024:27.
- Samverkan med det omgivande samhället – en forskningspolitisk översikt. Mats Benner, Lunds universitet. Reg. nummer: 411-00044-24.

Kartläggning av administrativ börda vid utvärdering av universitet och högskolor. Redovisas 13 december 2024.

Rapport: Utvärderingars inverkan på den administrativa bördan i högskolesektorn. En kartläggning. Rapport 2024:34. Reg.nr: 111-00214-24.

Stärka och samordna lärosätena i deras uppdrag att utveckla arbetet med de föreskrifter som de beslutar om. Redovisas 20 december 2024.

Rapporter:

- Föreskrifter inom högskolan: en vägledning. Reg.nr 32-00077-23.
- Redovisning av ett regeringsuppdrag om lärosätenas föreskrifter. Rapport 2024:30.

Delta i genomförandet av Sveriges återhämtningsplan. Redovisas t.o.m. 2026 vid tidpunkter som anges i uppdraget.

Rapporter:

- Till högskolan från gymnasieskolan: Studenternas prestationer det första studieåret. Reg. nummer: 511-00370-23.
- Eftergymnasiala studier bland arbetslösa under pandemins första år. Rapport 2024:2.

Ytterligare regeringsuppdrag

Uppföljning av funktionshinderspolitiken

Systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken 2021–2031. Redovisas årligen 2021–2031.

Hösten 2021 beslutade regeringen om en ny strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken för perioden 2021–2031 (S2019/02213, S2021/06595) och UKÄ fick tillsammans med ett antal andra angivna myndigheter i uppdrag att följa upp funktionshinderspolitiken utifrån det nationella målet för funktionshinderspolitiken. UKÄ följer upp funktionshinderspolitiken inom högre utbildning och forskning och resultatet av uppföljningen ska varje år lämnas i årsredovisningen.

För att bidra till att det funktionshinderspolitiska målet uppnås inom högre utbildning och forskning arbetar UKÄ framför allt med att öka och förbättra den samlade kunskapen om funktionsnedsättning i högskolan. Det gör vi med hjälp av statistik, uppföljning, analys och effektivitetsgranskning.

Resultat och aktiviteter från den interna verksamheten samt viss extern verksamhet såsom exempelvis tillgängligheten till UKÄ:s webbplats och konferenser har vi redovisat i vårt svar på Myndigheten för delaktighets (MFD) årliga enkät till strategimyndigheterna.

Vad vill UKÄ få kunskap om?

En projektgrupp har sedan 2023 arbetat med att följa upp funktionshinderspolitiken inom högre utbildning och forskning med stöd i statistik, analys och effektivitetsgranskning. Så här långt har man gjort bedömningen att följande områden är av särskilt intresse för analys om funktionsnedsättning i högskolan:

- övergången till högskolan (inklusive forskarutbildningen)
- genomströmningen i olika högskoleutbildningar

- studenternas studievillkor
- lärosätenas förutsättningar och arbete
- övergången till arbetsmarknaden efter avslutade högskolestudier
- förhållanden utanför högskolan som kan påverka övergången till och genomströmningen i högskolan samt även övergången till arbetsmarknaden.

Enligt regeringens strategi ska genomförandet av funktionshinderspolitiken inriktas mot fyra områden och vid uppföljningen bör en redogörelse därför lämnas för hur dessa områden har beaktats i myndighetens arbete där det är tillämpligt. Det handlar om principen om universell utformning, befintliga brister i tillgängligheten, individuella stöd och lösningar för individens självständighet samt att förebygga och motverka diskriminering. Strategin nämner även att en redogörelse ska lämnas för vilka åtgärder som vidtagits med anledning av att det nationella målet för funktionshinderspolitiken ska bidra till ökad jämställdhet. I den utsträckning som det har varit tillämpligt har UKÄ i sin analysverksamhet tagit hänsyn till de fyra inriktningarna och jämställdhet.

Studentspegeln 2024 – en enkätundersökning

UKÄ:s enkät Studentspegeln 2024 sändes ut till cirka 45 000 studenter och efter flera påminnelser landade svarsfrekvensen på drygt 24 procent. I bred bemärkelse handlar frågorna om vad studenterna har för erfarenheter och uppfattning om sin utbildning och studiesituation. En del frågor ställdes enbart till gruppen studenter med funktionsnedsättning. Det gäller bland annat frågor med bäring på två av de fyra inriktningarna inom funktionshinderspolitiken, nämligen individuella stöd och lösningar samt diskriminering på grund av funktionsnedsättning. Andra frågor har ställts till alla studenter och svaren från studenter med och utan funktionsnedsättning kan då jämföras. Det rör bland annat utbildningens och lärosätets tillgänglighet – det vill säga ytterligare en inriktning inom funktionshinderspolitiken. Studenternas svar har levererats till UKÄ i form av ett statistiskt underlag för bearbetning. I materialet ingår könstillhörighet som en variabel vilket möjliggör jämförelser mellan kvinnor och män.

En intervjustudie om riktat pedagogiskt stöd

Under året har UKÄ påbörjat en studie om riktat pedagogiskt stöd (RPS) och genomfört intervjuer vid flera lärosäten. Både samordnare för RPS och verksamhetschefer med ansvar för RPS har intervjuats. Framför allt är det funktionshinderspolitikens inriktning mot individuella stöd och lösningar som aktualiseras i studien. Intervjufrågorna berör bland annat hur stödinsatserna är utformade på lärosätena, vad det finns för svårigheter och utmaningar med dessa samt om det är möjligt att följa

upp nyttan med stödinsatserna. Intervjuerna har kompletterats med publicerat material i form av bland annat statistik, årsredovisningar och regleringsbrev.

Samråd

UKÄ har under året bjudit in representanter för funktionshindersrörelsen till samrådsmöten vid två tillfällen. På dessa möten har vi informerat om hur vi har tolkat uppdraget och vilka aktiviteter som pågår på myndigheten och förbunden har getts möjlighet att lämna synpunkter på vårt arbete. Dessutom har funktionshindersförbunden berättat vad det kan innebära att studera i högskolan med olika typer av funktionsnedsättningar.

UKÄ har också medverkat i ett par ytterligare samråd som behandlar funktionshinderspolitiken och som återkommer årligen. I gruppen *Utbildning och livslångt lärande* ingår UKÄ tillsammans med fyra ytterligare strategimyndigheter inom utbildningssektorn med uppdrag att följa upp funktionshinderspolitiken (Skolverket, Skolinspektionen, Specialpedagogiska skolmyndigheten och Myndigheten för Yrkeshögskolan). I samverkansgruppen *Breddad rekrytering* som samordnas av UKÄ och Universitets- och högskolerådet (UHR) gemensamt är funktionsnedsättning en av flera dimensioner av breddad rekrytering i högskolan som gruppen samverkar kring genom att bland annat informera varandra om pågående och planerade projekt och aktiviteter.

Därutöver har UKÄ haft en dialog med SCB om vilka möjligheter det finns att med hjälp av statistik bättre följa upp personer med funktionsnedsättning i högre utbildning. Och i syfte att bättre förstå vad det riktade pedagogiska stödet innebär vid lärosätena har UKÄ även träffat en utredare som arbetar nationellt vid Stockholms universitets särskilda åtagande Nationella medel för riktat pedagogiskt stöd.

Utöva tillsyn över utbildning på eftergymnasial nivå vid Stiftelsen Skandinaviska Kiropraktorhögskolan respektive vid Skandinaviska Naprapathögskolan AB

Rapport: Tillsyn av naprapatutbildningen vid Skandinaviska Naprapathögskolan AB och kiropraktorutbildningen vid Stiftelsen Skandinaviska Kiropraktorhögskolan. Reg.nr. 111-00098-23 och 111-00099-23.

UKÄ beslutade i enlighet med bedömargruppens yttrande att båda utbildningarna uppfyller de generella kvalitetskraven för högskoleutbildning enligt högskolelagen (1992:1434).

- Tillsyn av naprapatutbildningen vid Skandinaviska Naprapathögskolan AB. Beslut. Reg.nr: 111-00098-23.
- Tillsyn av kiropraktorutbildningen vid Stiftelsen Skandinaviska Kiropraktorhögskolan. Beslut. Reg.nr: 111-00099-23.
- Bedömargruppens yttrande för tillsyn över naprapatutbildningen vid Skandinaviska Naprapathögskolan AB och kiropraktorutbildningen vid Stiftelsen Skandinaviska Kiropraktorhögskolan. Reg.nr: 111-00098-23, 111-00099-23.

Fortsatt ta emot nyanlända arbetssökande för praktik 2021–2023

På grund av verksamhetsskäl har UKÄ inte haft möjlighet att erbjuda praktik.

Fortsatt ta emot personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga för praktik 2021–2023

På grund av verksamhetsskäl har UKÄ inte haft möjlighet att erbjuda praktik.

Kvalitetssäkring

Enligt instruktionen ska UKÄ ansvara för kvalitetssäkring av universitetens och högskolornas verksamhet genom

1. granskning av kvalitetssäkringsarbete,
2. utvärdering av utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå,
3. tematiska utvärderingar, och
4. prövning av ansökan om examenstillstånd.

Myndigheten ska även årligen redovisa hur kvalitetssäkringen har bidragit till kvalitetsutveckling och hög kvalitet i universitetens och högskolornas verksamhet.

Utvecklad granskningsmetod

I början av 2024 beslutades rapporten som sammanfattar de metodförändringar som myndigheten har gjort inom ramen för det nationella kvalitetssäkringssystemet där alla fyra granskningskomponenter ingår (som är baserade på 1-4 ovan). Dessa metodförändringar har tidigare redovisats i olika vägledningar som beslutades under 2023. Samtliga granskningar som har startat under 2024 har implementerat metodförändringarna.

- För ökad kvalitet – en utvecklad metod för UKÄ:s granskningar. Reg.nr: 412-00045-24.

Under 2024 har en ny vägledning beslutats för utbildning på forskarnivå.

- Vägledning för utbildningsutvärdering på forskarnivå. Reg.nr 412-00066-21.

Metoden som UKÄ tillämpar i kvalitetssäkringen av högre utbildning grundar sig till stor del på kollegial granskning (peer review). Under året har myndigheten startat ett internt projekt för att kunna erbjuda en modulbaserad utbildning i uppdraget som bedömare för UKÄ.

Granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete

Syftet med granskningarna av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete är dels att kontrollera att lärosätena säkerställer hög kvalitet i sin verksamhet,

dels att bidra till lärosätenas kvalitetsutveckling. Granskningen fokuserar på om kvalitetssäkringsarbetet på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt bidrar till att säkerställa och utveckla utbildningarnas och forskningens kvalitet.

Under 2024 har den nya vägledningen för lärosätesgranskning presenterats för lärosätena under två öppna, digitala informationsseminarier. Syftet med seminarierna var att ge lärosätena den information de behöver inför kommande granskningar, samtidigt som det var ett tillfälle för lärosätena att ställa frågor till UKÄ.

Vidare anordnade UKÄ två workshoppar för studentkårer som är knutna till de lärosäten som står inför en granskning. Syftet var att ge stöd i deras arbete med den studentinlaga som ingår som obligatoriskt underlag i granskningen tillsammans med bland annat lärosätets självvärdering.

När det gäller uppföljning av tidigare granskningar har sex uppföljningar av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete beslutats under året (Tabell 6).

Tabell 6. Uppföljning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete 2024.⁹

Lärosäte	Omdöme
Mälardalens universitet	Godkänt kvalitetssäkringsarbete med förbehåll
Linköpings universitet	Godkänt kvalitetssäkringsarbete
Stockholms universitet	Godkänt kvalitetssäkringsarbete
Södertörns högskola	Godkänt kvalitetssäkringsarbete
Högskolan i Skövde	Godkänt kvalitetssäkringsarbete
Högskolan i Gävle	Godkänt kvalitetssäkringsarbete

Under hösten 2024 har även uppföljning av kvalitetssäkringsarbetet vid tre lärosäten startat.¹⁰

Utbildningsutvärderingar

Utvärderingar av utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå ska kontrollera utbildningarnas resultat, det vill säga att de lever upp till högskolelagens och högskoleförordningens krav och mål om hög kvalitet. De ska även bidra till lärosätenas utveckling av kvaliteten på utbildningen.

Under 2024 fattade UKÄ beslut i utvärderingen av utbildningar inom fastighetsmäklari, där tre av tio utbildningar fick omdömet hög kvalitet (Tabell 7). De utbildningar som fick omdömet ifrågasatt kvalitet i utvärderingen kommer att följas upp under 2025.

⁹ Lärosätena i tabellen granskades enligt en tidigare vägledning i vilken forskningsverksamheten ännu inte ingick i granskningen av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete. Uppföljningarna omfattar därmed endast utbildningsverksamheten vid dessa lärosäten.

¹⁰ Newmaninstitutet, Akademi för ledarskap och teologi samt Johannelunds teologiska högskola

Tabell 7. Utvärdering av utbildningar inom fastighetsmäklari.

Utbildning	Hög kvalitet	Ifrågasatt kvalitet
Kandidatexamen ¹¹	2	3
Högskoleexamen ¹²	1	0
Uppdragsutbildning ¹³	0	2
Påbyggnadsutbildning ¹⁴	0	2

UKÄ beslutade även i elva uppföljningsärenden gällande utvärderingen av specialistsjuksköterskeexamen som beslutades 2023. Inför uppföljningen avskrevs två ärenden på grund av att lärosätena lagt ner sina utbildningar. Samtliga utbildningar bedömdes vid uppföljningen hålla hög kvalitet (Tabell 8).

Tabell 8. Uppföljning av utbildningsutvärderingar 2024.

Utbildning	Hög kvalitet	Ifrågasatt kvalitet
Specialistsjuksköterskeexamen, inriktning distriktssköterska	6	0
Specialistsjuksköterskeexamen, inriktning psykiatrisk vård	4	0
Specialistsjuksköterskeexamen, inriktning ambulanssjukvård	1	0

UKÄ:s utvärdering av utbildningar som leder till biomedicinsk analytikerexamen har pågått under 2024. Utvärderingen förväntas slutföras och beslutas under mars 2025.

Förberedelserna inför utvärderingen av utbildningar som leder till socionomexamen påbörjades under året. Projektgruppen har bland annat genomfört den förstudie som ska ligga till grund för utvärderingen. Utvärderingen av utbildningar som leder till socionomexamen kommer att pågå under 2025–2026.

I oktober 2024 beslutade UKÄ att låta utvärdera utbildningen vid Mittuniversitetet som leder till sjuksköterskeexamen. Beslutet togs mot bakgrund av resultatet i den tematiska utvärderingen av sjuksköterskeutbildningar som särskilt granskade lärosätenas arbete med att ge studenterna goda förutsättningar att uppnå examensmålen inom kunskapsformen Färdighet och förmåga.

I december 2024 beslutade UKÄ att inom ramen för den interna satsningen ”Fokus ingenjörsutbildningarna” genomföra en utbildningsutvärdering av civilingenjörsprogrammen med inriktning datateknik och energiteknik. Utvärderingen beräknas vara klar under 2028.

¹¹ Högskolan i Gävle, Högskolan Väst, Karlstads universitet, Kungl. Tekniska högskolan och Malmö universitet.

¹² Luleå tekniska universitet.

¹³ Högskolan i Gävle och Högskolan Väst.

¹⁴ Högskolan i Halmstad och Sveriges lantbruksuniversitet.

Tematisk utvärdering

Under året har en tematisk utvärdering samt två uppföljningar av tidigare tematiska utvärderingar slutförts.

Tematisk utvärdering av samverkan

Under 2024 slutfördes arbetet med den tematiska utvärderingen av lärosätenas samverkan med det omgivande samhället. Uppdraget inleddes under 2023 på uppdrag av regeringen. För uppdragets publikationer se kapitlet Regeringsuppdrag.

De 37 lärosäten som omfattades av utvärderingen gavs graderade rekommendationer inom bedömningsområdena Styrning och organisering samt Genomförande och resultat. Senast den 2 november 2026 ska varje lärosäte inkomma med sin åtgärdsredovisning med anledning av de givna bör-rekommendationerna. Därefter genomför UKÄ en uppföljning av utvärderingen.

Uppföljning av den tematiska utvärderingen av sjuksköterskeutbildningar

Den tematiska utvärderingen av sjuksköterskeutbildningar beslutades 31 oktober 2021. Utvärderingen fokuserade på lärosätenas arbete med att ge studenterna goda förutsättningar att uppnå examensmålen inom kunskapsformen Färdighet och förmåga. I yttrandet gavs graderade rekommendationer till totalt 25 lärosäten. Under 2024 beslutades uppföljningen av utvärderingen. Samtliga lärosäten, utom ett, gavs det samlade omdömet att åtgärderna var rimliga och ändamålsenliga. Med anledning av resultatet rekommenderade bedömargruppen UKÄ att på förekommen anledning inleda en utbildningsutvärdering av Mittuniversitetets sjuksköterskeutbildning, vilket framgår av beslutet.¹⁵

- Uppföljning av tematisk utvärdering av utbildning som leder till sjuksköterskeexamen. Beslut. Reg.nr: 411-00381-23.

Uppföljning av den tematiska utvärderingen av breddad rekrytering

Den tematiska utvärderingen av lärosätenas arbete med breddad rekrytering beslutades 21 februari 2022.¹⁶ Utvärderingen genomfördes på regeringens uppdrag utifrån det krav som infördes 2002 i högskolelagen (1992:1434) och som anger att universitet och högskolor i sin verksamhet ska "aktivt främja och bredda rekryteringen till högskolan"

¹⁵ Uppföljning av tematisk utvärdering av utbildning som leder till sjuksköterskeexamen. Beslut. Reg.nr 411-00381-23. (UKÄ, 2024)

¹⁶ Tematisk utvärdering av universitets och högskolors arbete med att främja och bredda rekryteringen till högskolan. Beslut. Reg.nr 411-00545-19 (UKÄ, 2022)

(1 kap. 5 § fjärde stycket). Utvärderingsfrågorna utgick ifrån bedömningsområdena Styrning och organisation samt Utformning, genomförande och resultat. För att bidra till fortsatt utveckling på området följdes den tematiska utvärderingen upp två år senare och beslutades i november 2024.¹⁷ I sitt yttrande konstaterar bedömargruppen att lärosätena i de flesta fall helt eller delvis tagit tillvara rekommendationerna och att genomförda åtgärder i hög grad relaterar på ett rimligt sätt till de givna rekommendationerna.

- Uppföljning av tematisk utvärdering av breddad rekrytering. Beslut. Reg.nr: 411-00226-23.

Examenstillståndsprövningar

Under 2024 har fem examenstillståndsprövningar beslutats (Tabell 9) och UKÄ har även vid fem tillfällen under året yttrat sig till regeringen gällande ansökningar från enskilda utbildningsanordnare samt Sveriges lantbruksuniversitet (Tabell 10).

Vidare har ytterligare fyra ansökningar prövats där beslut kommer att fattas under 2025.¹⁸

Tabell 9. Beslut i examenstillståndsprövningar, 2024.

Examenstillstånd	Lärosäte	Omdöme
Psykologexamen	Luleå tekniska universitet	Tillfredsställande
Speciallärarexamen	Luleå tekniska universitet	Tillfredsställande
Civilingenjörsexamen med inriktning mot datateknik	Malmö universitet	Tillfredsställande
Masterexamen i turism och hållbar platsutveckling	Högskolan Dalarna	Tillfredsställande
Ämneslärarexamen, inriktning mot gymnasieskolan i ämnet matematik	Lunds universitet	Tillfredsställande

¹⁷ Uppföljning av tematisk utvärdering av breddad rekrytering. Beslut. Reg.nr: 411-00226-23 (UKÄ, 2024)

¹⁸ Karlstads universitets ansökan om specialpedagogexamen; Linnéuniversitetets ansökan om hälso- och sjukvårdskuratorexamen; Linköpings universitets ansökan om ämneslärarexamen i ämnet idrott och hälsa, dels mot arbete i gymnasieskolan, dels mot grundskolans årskurs 7-9.

Tabell 10. Yttranden till regeringen om examenstillstånd, 2024.

Examenstillstånd	Lärosäte	Omdöme
Kandidatexamen inom religionsvetenskap och teologi	Stiftelsen Sankt Ignatio	Inte tillfredsställande
Magisterexamen inom området östkyrkliga studier	Stiftelsen Sankt Ignatio	Inte tillfredsställande ¹⁹
Masterexamen inom området östkyrkliga studier	Stiftelsen Sankt Ignatio	Inte tillfredsställande
Ämneslärarexamen, inriktning mot grundskolans årskurs 7–9 i ämnet musik	Stockholms Musikpedagogiska Institut	Inte tillfredsställande
Civilingenjörsexamen med inriktning mot jord- och skogsbrukssystem	Sveriges lantbruksuniversitet	Tillfredsställande

Granskning av uppdragsutbildning

Granskningen av uppdragsutbildning initierades av UKÄ som en del i ett utvecklingsarbete för att pröva ett nytt sätt att arbeta. Det går ut på att samordnat granska uppdragsutbildning utifrån UKÄ:s tre olika granskningsverksamheter: effektivitet, kvalitetssäkring och tillsyn.

Granskningen har inte resulterat i några omdömen från UKÄ. Rapporten utgör ett kunskapsunderlag som beskriver den uppdragsutbildning som lärosätena bedriver, samt belyser utmaningar med uppdragsutbildning och föreslår möjliga sätt att hantera dem. UKÄ utgår från att samtliga statliga lärosäten som bedriver uppdragsutbildning beaktar de rekommendationer som framkommer av rapporten och ser över sina rutiner och processer för att göra de förbättringar som behövs. Vidare visar granskningen att lärosätena möter både utmaningar och risker vid samarbeten med externa aktörer om uppdragsutbildning. UKÄ planerar att ta fram en juridisk vägledning om uppdragsutbildning (Se avsnittet Analys och bedömning i kapitlet Juridisk tillsyn).

- Lärosätenas uppdragsutbildning: Granskning av effektivitet, kvalitetssäkring och regelefterlevnad. Rapport 2024:18.

Återrapportering

UKÄ ska enligt instruktion årligen redovisa hur kvalitetssäkringen har bidragit till kvalitetsutveckling och hög kvalitet i universitetens och högskolornas verksamhet. Rapporten tas fram under våren efter avslutat kalenderår. Fokus är på effekterna av UKÄ:s kvalitetssäkringsarbete.

¹⁹ UKÄ har beslutat ge Stiftelsen Sankt Ignatio förlängd prövningstid för sin ansökan om tillstånd att utfärda magisterexamen inom området östkyrkliga studier. Bedömningsgrunder som har bedömts som inte tillfredsställande kommer därmed att prövas på nytt när bedömggruppen har tagit del av kompletteringen.

Den senaste återrapporteringen skedde genom rapporten:

- Kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling 2023: Redovisning till regeringen. Rapport 2024:23. Reg.nr: 411-00281-24.

UKÄ följer upp hur kvalitetssäkring bidrar till utbildningarnas kvalitet genom indikatorn ”Åtgärder på lärosätena till följd av UKÄ:s kvalitetsgranskningar, samt i vilken grad lärosätena upplever att UKÄ:s kvalitetsgranskningar har bidragit till att utveckla kvaliteten”.

Rapporten tar återkommande upp hur lärosätenas åtgärder relaterar till de brister och utvecklingsområden som UKÄ:s granskningar uppmärksammar, både när det gäller lärosätenas kvalitetssäkringsarbete och utbildningarnas kvalitet. Inom granskningen av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete kunde rapporten konstatera att samtliga sex lärosäten som följdes upp med anledning av förbehåll fick omdömet godkänt kvalitetssäkringsarbete i uppföljningen två år senare. Vidare uppgav fyra av sex lärosäten genom enkätsvar att UKÄ:s granskning av kvalitetssäkringsarbetet har bidragit till kvalitetsutveckling i stor eller mycket stor utsträckning.

Internationalisering och förnyat medlemskap i ENQA

På området transnationell kvalitetssäkring publicerade UKÄ under året en kartläggning av de svenska lärosätenas aktivitet gällande gemensamma program och olika samarbeten inom ramen för så kallade europauniversitet.

- Transnationell kvalitetssäkring. Svenska lärosätens erfarenheter av kvalitetssäkring av Europauniversitet och gemensamma program. Rapport 2024:14. Reg.nr: 51-00258-24

UKÄ deltar i ett stort antal europeiska och internationella nätverk inom kvalitetssäkring och myndigheten har fortsatt i uppdrag av Utbildningsdepartementet att representera Sverige inom Bologna Follow-up Group (BFUG) och den tematiska gruppen för kvalitetssäkring, Thematic Peer Group C on Quality Assurance (TPG C). Under året har UKÄ fått ett utökat förtroende inom BFUG och deltar nu i ytterligare en tematisk grupp, Social Dimension (TPG D).

Sedan 2020 är UKÄ åter fullvärdig medlem i ENQA (The European Association for Quality Assurance). ENQA-medlemskapet är också kopplat till registrering i EQAR (The European Quality Assurance Register for Higher Education) som utgör det formella registret över kvalitetssäkringsorganisationer vars verksamhet efterlever de standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring av högre utbildning som gäller inom

det europeiska området för högre utbildning.²⁰ I samband med ansökan för förnyelse av medlemskapet kommer UKÄ att granskas av organisationens bedömare under 2025. Under hösten har UKÄ ingått en överenskommelse med ENQA och EQAR om villkoren för granskningen. Förberedelserna för skrivandet av självvärderingen som ligger till grund för granskningen har påbörjats under senare delen av 2024.

Högskolekollen

Högskolekollen är UKÄ:s söktjänst för resultat från våra kvalitetsgranskningar.

Tjänsten är en del av UKÄ:s webbplats och riktar sig till hela sektorn och inte minst till studenter och studentorganisationer. Resultaten i Högskolekollen kan utsökas genom såväl fritextsökning som utifrån typ av granskning, universitet/högskola och examen/utbildning.

Extern dialog

De granskningar och utvärderingar som UKÄ genomför och beslutar om återförs avslutningsvis till berörda lärosäten genom ett dialogmöte eller en återföringskonferens. Förutom representanter från lärosätena deltar också utredare från UKÄ och representanter från bedömargruppen. Det här tillfället ska ge de som omfattats av granskningen möjlighet att diskutera gemensamma utmaningar och möjligheter utifrån granskningens resultat och bedömargruppens yttrande. Mötena syftar till att utveckla granskningsobjektet och vara ett forum för erfarenhetsutbyte och reflektion. Samtidigt är det ett tillfälle för lärosätena att få en klar bild av granskningen och att ställa frågor.

UKÄ har under året deltagit i seminarier och konferenser där våra granskningsresultat och erfarenheter bidragit till att driva diskussion och utveckling på temat vårdutbildning.^{21, 22}

Analys och bedömning

UKÄ gör bedömningen att verksamhetsgrenen kvalitetssäkring till stor del uppfyller UKÄ:s mål att vara den självklara kunskapskällan om högre utbildning och forskning och att skapa resultat som är till nytta för högskolesektorns utveckling.

De senaste årens metodutveckling har präglat hur vi utformar och genomför kärnverksamheten inom kvalitetssäkring. Enligt den

²⁰ The Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education (ESG)

²¹ SUHF:s konferens om vårdkompetens 2024 den 29 januari 2024.

²² Mutual Learning: Quality Assurance in Basic Medical Training - the case of Sweden, Europeiska kommissionens möte den 1 oktober 2024.

intressentstudie som myndigheten lät utföra under 2024 upplevdes metodutvecklingen som positiv av de intressenter som deltog.²³ Man menade att det har varit en bra och öppen dialog med hög transparens. Vidare visar studien att UKÄ uppfattas som en trovärdig och kompetent myndighet inom sitt område både nationellt och internationellt och att UKÄ utgör en viktig kunskapskälla för sektorn. En av de största nyttorna anses vara myndighetens arbete med att skapa en gemensam nationell standard för utbildningskvalitet. Ännu är det dock för tidigt att bedöma om UKÄ:s utveckling av kvalitetssäkringssystemet påverkar våra resultat, nyttan för högskolesektorns utveckling och den administrativa bördan för lärosätena. Detta är något som vår utvärdering av kvalitetssäkringsverksamheten får visa under åren framöver.

Inom verksamhetsgrenen finns en rad exempel på hur vi genom att sprida kunskap, delta i dialoger och genom att vara representerade där frågor om högre utbildning och forskning lyfts knyter an till UKÄ:s mål att vara den självklara kunskapskällan om högre utbildning och forskning, samt att skapa resultat som är till nytta för högskolesektorns utveckling.

Under 2024 har vi stärkt samarbetet med Sveriges förenade studentkårer (SFS), bland annat genom återkommande dialogmöten och samverkan kring aktiviteter. I oktober höll UKÄ och SFS i ett gemensamt föredrag om studentinflytandet i svensk högre utbildning vid ett seminarium i Stockholm arrangerat av ECA²⁴. UKÄ har även deltagit vid möten i den nya kvalitetskommittén (SQC) inom SFS.

I syfte att öka nyttan för sektorn strävar vi efter att göra ännu mer träffsäkra och kvalitetsdrivande granskningar. Vi tillämpar därför ett arbetssätt där vi mer aktivt använder de samlade kunskaperna vid myndigheten.

Jämställdhet

I vår granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete har vi tidigare sett att systematiken i hur lärosätena arbetar med jämställdhet behöver utvecklas. Efter åtta ordinarie granskningsomgångar under 2017–2023 (april) stod det klart att 15 av totalt 42 lärosäten fick omdömet *ej tillfredsställande* på bedömningsområdet Jämställdhet.²⁵ Då dessa lärosäten genomgår en uppföljning inom två år från beslutsdatum är det rimligt att anta att dessa lärosäten vid utgången av 2025 har hunnit följas

²³ Intressentstudie, djupintervjuer med Universitetskanslersämbetets intressenter. Origo Group, 2024. Syfte med studien var att ta reda på hur myndighetens primära intressenter upplever myndigheten och dess arbete. Metoden var digitala djupintervjuer med 25 utvalda intressenter från universitet och högskolor, regeringskansliet, organisationer samt internationella organisationer/myndigheter.

²⁴ The European Consortium for Accreditation in higher education

²⁵ Bokslut över ett system - Sammanfattande analys av det nationella kvalitetssäkringssystemet 2017–2022. Rapport 2023:10 (UKÄ, 2023)

upp på bedömningsområdet Jämställdhet. I nuläget har inga vidare analyser gjorts på resultatet av dessa uppföljningar.

UKÄ anser att det tredje jämställdhetspolitiska delmålet om jämställd utbildning är ett område som kräver fortsatt bevakning inom vår kvalitetssäkring. Myndigheten har, i linje med regeringens skrivelse Kvalitetssäkring av högre utbildning (2015/16:76), gjort bedömningen att granskningskomponenten tematisk utvärdering är bäst lämpad för att undersöka jämställdhetsarbetet vid lärosätena. Ett resultat av denna bedömning är att jämställdhet som bedömningsområde eller perspektiv har utgått i flera av våra granskningskomponenter, när dessa renodlades och fick nya vägledningar under förra året.²⁶

I utbildningsutvärderingar görs ett urval av examensmål, vars måluppfyllelse granskas i utvärderingen. Exempelvis har lärarutbildningarna enligt Högskoleförordningen examensmål som berör studenternas förmåga att förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Att inkludera denna typ av mål i utvärderingens genomförande utgör ett tillfälle att säkerställa att varje lärosäte ger studenterna förutsättningar att uppnå målen, när examen utfärdas.

För utbildningar där jämställdhetsperspektivet inte ingår som ett examensmål finns det möjlighet att lyfta jämställdhetsfrågan vid utvärderingens efterföljande dialog, där lärosätena, arbetslivet och studenterna ges tillfälle att diskutera utbildningsgemensamma utmaningar, tillsammans med bedömargruppen, inom områden som faller utanför utvärderingens ramar.

Slutligen bör nämnas att en av UKÄ:s publiceringar under 2024, Uppföljning av tematisk utvärdering av breddad rekrytering, berör delar av lärosätenas jämställdhetsarbete. I den nationella sammanfattningen konstaterar bedömargruppen bland annat att många lärosäten har skaffat sig en ökad kännedom om sin studentpopulation och att man i lärosätenas åtgärdsredovisningar har sett många nya initiativ för att förebygga könsbundna studieval.

²⁶ Jämställdhetsperspektivet finns dock kvar inom granskningen av lärosätenas kvalitetssäkring gällande forskning.

Granskning av effektivitet

Enligt instruktionen ska UKÄ ansvara för granskning av hur effektivt verksamheten bedrivs vid universitet och högskolor.

Årets effektivitetsgranskningar

Under 2024 har UKÄ genomfört tre effektivitetsgranskningar:

- Inresande studenter på masterprogram vid svenska lärosäten. Rapport 2024:13. Reg.nummer: 51-00373-23.
- Lärosätenas uppdragsutbildning: granskning av effektivitet, kvalitetssäkring och regelefterlevnad. Rapport: 2024:18 (den del av den samordnade granskningen av uppdragsutbildning som är effektivitetsgranskning).
- Om universitetens interna resursfördelning: Fallstudier från fem lärosäten. Rapport 2024:10.

Inom ramen för UKÄ:s uppföljnings- och statistikverksamhet genomförs dessutom regelbundet analyser som anknyter till effektivitetsgranskning, bland annat statistik och undersökningar av genomströmning i utbildning, etablering på arbetsmarknaden och högskolans finansiering och ekonomi.

Under året har UKÄ genomfört en större studentundersökning i samarbete med SCB. Undersökningen innehåller bland annat frågor om studenters tidsanvändning och upplevelser av sin utbildning.

Analys och bedömning

UKÄ bedömer att målen för verksamhetsgrenen effektivitetsgranskning till viss del har uppnåtts.

UKÄ har under året inlett ett arbete med att utveckla granskningen av effektivitet i linje med Statskontorets rekommendationer.

Utvecklingsarbetet ska utmynna i att UKÄ:

- tar fram riktlinjer för hur myndigheten granskar effektivitet
- förtydligar hur myndigheten väljer teman för granskning
- föreslår nya områden för granskning.

För att bistå UKÄ i arbetet har en rådgivande grupp inrättats. Den består av personer med en bakgrund inom forskning och förvaltning som ska bistå med tankar och förslag på hur myndighetens effektivitetsuppdrag kan tolkas och genomföras. En senior utredarroll med inriktning mot effektivitet har tillsatts under året för att arbeta med utveckling av myndighetens effektivitetsgranskningar.

Jämställdhet

I verksamheten ska UKÄ enligt instruktion anlägga ett jämställdhetsperspektiv. De flesta av de stora yrkesexamensprogrammen inom högskolan har en studentsammansättning som är tydligt könsuppdelad. Det innebär att högskolan riskerar att gå miste om några av de mest lämpade studenterna inom olika områden. Frågor om jämställdhet i högre utbildning och könsbundna studieval kan därmed också betraktas som en fråga om effektivitet i resursanvändningen. UKÄ har bland annat mot denna bakgrund inlett ett projekt om jämställdhet i utbildning på grundnivå och avancerad nivå för att teckna en aktuell bild av skillnaderna mellan kvinnor och män i högre utbildning.

Uppföljning och statistik

Enligt instruktionen ska UKÄ ansvara för uppföljning, omvärldsbevakning och analys av frågor inom myndighetens ansvarsområde. I ansvaret ingår att:

1. redovisa sammanfattande analyser över utvecklingen av verksamheten vid universitet och högskolor
2. följa och redovisa arbetsmarknadens framtida kompetensbehov i relation till utbildningsutbudet
3. följa och redovisa de examinerades etablering på arbetsmarknaden

Enligt instruktion ska UKÄ ansvara för officiell statistik enligt förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

Uppföljning

Årsrapport för universitet och högskolor

UKÄ publicerar varje vår en årsrapport som ger en aktuell bild av läget inom den svenska högskolan. I årsrapporten redovisas sammanfattade analyser över utvecklingen av verksamheten vid universitet och högskolor.

- Universitet och högskolor: Årsrapport 2024. Rapport 2024:21.

UKÄ publicerar dessutom regelbundet sammanfattande analyser på engelska över utvecklingen av verksamheten vid universitet och högskolor. Den senaste så kallade engelska årsrapporten publicerades hösten 2023. Under året har ett utvecklingsarbete inletts med sikte på publicering av en utvecklad engelsk årsrapport hösten 2025.

Uppföljningar och analyser

UKÄ har under året publicerat följande rapporter inom ramen för uppföljningsansvaret enligt instruktion:

- Regelverkets påverkan på antalet nybörjare på forskarnivå 1990–2020. Reg.nummer: 51-00163-24.
- Lärosätenas årsredovisningar 2023: Något fler studenter och underskott i utbildningsverksamheten. Reg.nummer: 51-00254-24.

- Vägen till högskolestudier: Ungdomars perspektiv och val. Rapport 2024:24. Reg.nummer: 51-00143-24.

Följande två rapporter har publicerats i samarbete med Socialstyrelsen och SCB inom ramen för EU-projektet Joint action HEROES.

- Flyttmönster bland nyutexaminerade sjuksköterskor.
- Sjuksköterskors arbetsmarknadsrörelser år 2020–2022.

Enligt instruktion ska UKÄ följa och redovisa arbetsmarknadens framtida kompetensbehov i relation till utbildningsutbudet. Under året har en analys om behovet av nybörjare i högskolan fram till 2040 publicerats. Den bygger på beräkningar från SCB:s trender och prognoser som analyserar framtida utbud och efterfrågan på arbetsmarknaden för olika utbildningsgrupper. UKÄ har beräknat hur många högskolenybörjare som behövs årligen för att möta den framtida efterfrågan och vilken effekt en ökad genomströmning kan få för det framtida nybörjarbehovet:

- Behov av nybörjare i högskolan: Med sikte på år 2040. Rapport 2024:29

Omställningsstudiestödet påverkar högskolans utbildningsutbud och statistik om studerande med omställningsstudiestöd är efterfrågad. UKÄ har tillsammans med SCB, MYH och CSN tagit fram uppgifter om vilka utbildningar studerande med omställningsstudiestöd studerar:

- Studerande med omställningsstudiestöd vid yrkeshögskolan och högskolan: Hösten 2023.

Enligt instruktion ska UKÄ även följa och redovisa de examinerades etablering på arbetsmarknaden. Det gör UKÄ genom att årligen publicera en kort rapport och statistik om etableringen på arbetsmarknaden för de som tagit en examen på grundnivå och avancerad nivå:

- Etablering på arbetsmarknaden efter studier i högskolan: Examinerade på grundnivå och avancerad nivå 2020/21. Rapport 2024:33. Reg.nummer 51-00041-24.

Vart tredje år publiceras en längre rapport om etablering på arbetsmarknaden för de examinerade på grundnivå och avancerad nivå. Denna innehåller fler redovisningsvariabler och görs för fler examenskullar och publicerades senast 2023. Vart tredje år publicerar UKÄ även en rapport om de doktorsexaminerades etablering.

- Doktorsexaminerades etablering på arbetsmarknaden: Examinerade 2013–2020. Rapport 2024:31.

Genom en ändring av regleringsbrevet den 30 juni 2022 fick UKÄ, mot bakgrund av införandet av omställningsstudiestödet, i uppdrag att sammanställa och analysera statliga universitet och högskolors utbildningsutbud. UKÄ redovisade den första delen av uppdraget i rapporten *Lärosätenas utbildningsutbud relaterat till omställningsstudiestödet*, som publicerades den 28 februari 2023. Följande rapport är en fortsättning på det tidigare uppdraget.

- Omställningsstudiestödet: Omställningsorganisationernas syn och arbetet med prognoser. Rapport: 2024:19.

Analys och bedömning

UKÄ:s mål är att vara den självklara kunskapskällan om högre utbildning och forskning. De resultat som UKÄ presenterar i uppföljningar och analyser ska vara till nytta för högskolesektorns utveckling.

UKÄ:s samlade bedömning är att vi till stor del har nått målen inom verksamhetsgrenen uppföljning och analys av högskolans verksamhet. I UKÄ:s uppföljningar och analyser har tonvikten historiskt legat vid utbildningen och vid högskolans ekonomi och personal. Forskning och samverkan har analyserats och följts upp i mindre utsträckning. För att utveckla UKÄ:s uppföljningar och analyser av högskolans forskning har en senior utredarroll under året tillsatts med denna inriktning.

En viktig produkt inom uppföljning och analys är den årsrapport för universitet och högskolor som publiceras varje vår. I den redovisas sammanfattande analyser över utvecklingen inom olika delar av verksamheten vid universitet och högskolor. Årsrapporten bygger på UKÄ:s statistik och på uppföljningar och analyser som gjorts under året. Årsrapporten har stor spridning och är en av få publikationer som formges och trycks. Det pågår sedan några år tillbaka ett arbete med att utveckla analyserna och göra innehållet mer balanserat så att det speglar hela bredden i högskolans verksamhet, inklusive forskning och samverkan.

UKÄ ska enligt instruktion följa och redovisa arbetsmarknadens framtida kompetensbehov i relation till utbildningsutbudet. I samband med att SCB ungefär var tredje år publicerar trender och prognoser, som analyserar framtida utbud och efterfrågan på arbetsmarknaden för olika utbildningsgrupper tar UKÄ fram en analys om behovet av nybörjare i högskolan. Denna analys har genomförts under året och publicerats i en rapport som redovisar hur många nybörjare som krävs årligen för att balans mellan efterfrågan och utbud skall uppnås på arbetsmarknaden för respektive utbildningsgrupp till år 2040. I årets rapport har analysen utvecklats med alternativ om ökad genomströmning och vilken effekt det får på det årliga nybörjarbehovet.

I uppdraget med att följa och redovisa de examinerades etablering på arbetsmarknaden har en rapport om doktorsexaminerades etablering tagits fram. Därutöver har UKÄ publicerat den årliga rapporten och statistiken om etablering på arbetsmarknaden för de som tagit en examen på grundnivå och avancerad nivå. Denna rapport blev på grund av en ny datakälla för arbetsmarknadsvariablerna i etableringsmättet försenad men publicerades i december. Innan publicering utredde UKÄ med hjälp av SCB vilka effekter övergången från RAMS till den nya källan BAS (Befolkningens arbetsmarknadsstatus) skulle få på etableringsmättet. UKÄ:s bedömning är att bytet av datakälla endast påverkar etableringsmättet marginellt och därmed inte påverkar jämförbarheten över tid avseende etableringsstatistiken. Under året har även arbetet med att överföra etableringsstatistiken till officiell statistik fördjupats med målsättningen att denna kan ingå i den officiella statistiken inom något år.

Enligt intressentstudien som UKÄ lät utföra under 2024 anses myndigheten vara en trovärdig och kompetent expertmyndighet.²⁷ UKÄ betraktas överlag som en viktig och trovärdig kunskapskälla bland annat när det gäller analyser. Många intressenter uppskattar de rapporter och den statistik som UKÄ producerar och betraktar dem som viktiga resurser för beslut, utveckling och planering inom sektorn. Årsrapporten nämns av ett flertal intressenter, såväl organisationer som universitet/högskolor som ett viktigt kunskapsunderlag.

Jämställdhet

I verksamheten ska UKÄ enligt instruktion anlägga ett jämställdhetsperspektiv. Det innebär både att beakta frågor om jämställdhet i uppföljningar och analyser och att vid behov genomföra särskilda undersökningar inom området. I det senare fallet finns ett behov av att utveckla verksamheten. UKÄ har tidigare genomfört större, samlade analyser om jämställdhet i högre utbildning. Den senaste publicerades 2016 i rapporten Kvinnor och män i högskolan. Rapporten har varit mycket efterfrågad, men analyserna behöver uppdateras och förnyas.

Under året har UKÄ därför inlett ett projekt om jämställdhet i utbildning på grundnivå och avancerad nivå för att teckna en aktuell bild av skillnaderna mellan kvinnor och män i högre utbildning.

Statistikverksamheten

Enligt instruktion ska UKÄ ansvara för officiell statistik enligt förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

²⁷ Intressentstudie, djupintervjuer med Universitetskanslersämbetets intressenter. Origo Group, 2024.

UKÄ har således ansvar för den officiella statistiken inom högskoleväsendet. Syftet med högskolestatistiken är att bidra till en allsidig statistisk belysning av högskolan och dess utveckling över tid i Sverige. Vi ansvarar bland annat för att statistiken är objektiv, dokumenterad och kvalitetsdeklarerad.

Högskolan i siffror

Den officiella statistiken ska finnas tillgänglig på internet och får användas kostnadsfritt. UKÄ tillgängliggör den officiella statistiken huvudsakligen via tabeller på SCB:se webbplats och via databasen Högskolan i siffror. Under året har UKÄ inlett en förstudie för att på sikt byta ut den nuvarande statistikdatabasen. Syftet är bland annat att bättre kunna tillhandahålla statistiken som öppna data.

Statistiska meddelanden och uppföljningar

Den officiella statistiken presenteras dessutom i statistiska meddelanden (SM) som publiceras tillsammans med SCB. Det är officiella rapporter som presenterar statistik inom olika statistikområden. Under året har följande statistiska meddelanden publicerats:

- Universitet och högskolor. Studenter och examinerade på grundnivå och avancerad nivå 2022/23. Statistiskt meddelande UF 20 SM 2401.
- Universitet och högskolor. Svensk och utländsk bakgrund för studenter och doktorander 2022/23. Statistiskt meddelande UF 19 SM 2401.
- Universitet och högskolor. Doktorander och examina på forskarnivå 2023. Statistiskt meddelande UF 21 SM 2401.
- Universitet och högskolor. Personal vid universitet och högskolor 2023. Statistiskt meddelande UF 23 SM 2401.
- Universitet och högskolor. Sökande och antagna till högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå höstterminen 2024. Statistiskt meddelande UF 46 SM 2401.
- Universitet och högskolor. Internationell studentmobilitet i högskolan 2023/24. Statistiskt meddelande UF 20 SM 2402.
- Universitet och högskolor. Högskolenyborjare 2023/24 och doktorandnyborjare 2022/23 efter föräldrarnas utbildningsnivå. Statistiskt meddelande UF 20 SM 2402.

De flesta statistiska meddelanden publiceras årligen, men några publiceras vartannat år.

Under året har UKÄ tillsammans med SCB reviderat standarden för svensk indelning av forskningsämnen. Det är en statistisk standard för klassificering av forskning och utbildning på forskarnivå som används både i officiell statistik och i andra sammanhang, som till exempel forskningsfinansiering. Den reviderade standarden fastställdes i mars 2024 och ersatte en äldre standard från 2011:

- Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2025. Reg.nummer: 52-00629-21.

Utöver ovanstående har UKÄ under året publicerat följande rapporter med anknytning till den officiella statistiken:

- Studenter i högskolan höstterminen 2023: Preliminära uppgifter. Reg.nummer: 52-0051-24.
- Rekryteringen till högskolan 2023: I riket och per län och kommun. Reg.nummer: 51-00135-24.

Internationell statistikverksamhet

Som statistikansvarig myndighet deltar UKÄ tillsammans med SCB, Utbildningsdepartementet och Skolverket i olika samarbetsgrupper inom OECD och Eurostat. Arbetet sker dels via internationella möten och digitala arbetsgrupper, dels genom rapportering av data och kvalitetssäkring av resultaten. Syftet är att bidra till att den internationella statistiken håller så god kvalitet som möjligt och att påverka utformningen av nya indikatorer.

Statistiken och indikatorerna används av de internationella organisationerna och publiceras på OECD:s och Eurostats webbplatser. De ligger också till grund för OECD:s årliga publikation Education at a Glance. Under året har UKÄ ökat sitt engagemang i OECD:s expertgrupp för högre utbildning. UKÄ samarbetar också med myndigheter i de andra nordiska länderna om gemensamma frågor att bevaka inom OECD.

Analys och bedömning

UKÄ bedömer att målen för statistikverksamheten till stor del har uppnåtts. Den officiella statistiken om högskolan täcker in en bredd av områden och bidrar till en allsidig belysning av högskolan och dess utveckling över tid i Sverige.

UKÄ arbetar samtidigt kontinuerligt med att utveckla den officiella statistiken. Ett arbete har påbörjats under året för att göra statistiken om etablering på arbetsmarknaden efter avslutade högskolestudier till officiell statistik. Det pågår också en översyn av statistiken för genomströmning för att utveckla måtten och utöka publiceringen. En

senior utredarroll har tillsatts under året för att samordna och driva på arbetet med att utveckla och förbättra kvaliteten i den officiella statistiken. Därutöver har ett arbete inletts under året med en förstudie för en ny statistikdatabas som på sikt ska ersätta den befintliga databasen Högskolan i siffror.

I sitt utvecklingsarbete har UKÄ regelbunden dialog med användare och intressenter. För detta har UKÄ flera forum, däribland UKÄ:s rådgivande grupp för officiell statistik, UKÄ:s användarråd för personalstatistik och ett gemensamt användarråd för utbildningsstatistik som anordnas tillsammans med SCB, Skolverket och CSN. Detta är ett sätt att säkerställa att statistiken möter användarnas behov.

Enligt intressentstudien som UKÄ lät utföra under 2024 anses myndigheten ha en viktig roll som statistikmyndighet som kan fungera som gemensam grund för samtal och dialog i sektorn.²⁸ UKÄ:s statistik används av många intressenter. Bland lärosätena används statistik bland annat för att ta fram egna analyser, indikatorrapporter och för att jämföra sig med andra lärosäten.

Jämställdhet

För den officiella statistiken finns ett krav på att individbaserad officiell statistik ska vara uppdelad efter kön om det inte finns särskilda skäl mot det. Detta krav är uppfyllt för i stort sett alla statistikområden. Ett undantag är statistiken om forskningspublikationer där sådana uppgifter saknas idag. Anledningen är att lärosätenas rapportering av metadata till Swepub, som publiceringsstatistiken utgår från, inte inkluderar sådana uppgifter. Under året har UKÄ undersökt olika alternativa möjligheter att komplettera statistiken med uppgifter om författarnas kön utan att metoderna för insamling behöver ändras.

²⁸ Intressentstudie, djupintervjuer med Universitetskanslersämbetets intressenter. Origo Group, 2024.

Myndighetssamverkan

Enligt instruktionen har UKÄ sedan 2022 två uppgifter som handlar om myndighetssamverkan:

- UKÄ ska ansvara för och samordna ett nätverk mellan myndigheter som följer upp, utvärderar och analyserar verksamheten vid universitet och högskolor. De myndigheter som ingår i nätverket är Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas), Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte), Universitets- och högskolerådet (UHR), Universitetskanslersämbetet (UKÄ), Verket för innovationssystem (Vinnova) och Vetenskapsrådet.
- UKÄ ska samverka med Statens skolverk, Myndigheten för yrkeshögskolan, Universitets- och högskolerådet, Tillväxtverket, Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (Svenska ESF-rådet) och Arbetsförmedlingen i syfte att bidra till en väl fungerande kompetensförsörjning. Efter tillägg deltar Folkbildningsrådet, Vinnova och sedan hösten 2024 även SCB.

Samordning av nätverket för uppföljning, utvärdering och analys

Under året har nätverkets ledningsgrupp sammankallats vid två tillfällen, vilket är ett tillfälle mindre än under 2023. Fokus på mötena har under året varit diskussion och inspel till UKÄ:s regeringsuppdrag att kartlägga utvärderingars inverkan på administrativ börda vid universitet och högskolor som, enligt direktivet, skulle genomföras inom ramen för nätverket.

I anslutning till ledningsgruppsmötena har metodseminarier anordnats i enlighet med överenskommen plan. Metodseminarier är den huvudsakliga aktiviteten i nätverkets ledningsgrupp har bestämt ska genomföras för att nå nätverkets syfte och mål. Seminarierna ska genomföras två gånger per år, med ett roterande värdskap mellan myndigheterna emellan. Aktiviteten startades under 2023 då Vetenskapsrådet arrangerade nätverkets första metodseminarium.

Vid det första tillfället under 2024, i juni, arrangerade UKÄ metodseminariet där fokus för seminariet var att dela erfarenheter från UKÄ:s uppdrag att utreda akademisk frihet. En ur projektgruppen delade med sig av erfarenheter och lärdomar från utredningsarbetet och att delta i en utredning som har stort medialt intresse. Vid det andra tillfället i oktober arrangerade Formas metodseminariet som fokuserade på Formas

analysverksamhet om att göra systematiska forskningssammanställningar. Vid tillfället delades erfarenheter av datainsamling, analys, kontakt med intressenter och arbeta med en expertgrupp.

Analys och bedömning

Även om myndigheterna inom nätverket har kommit överens om egna mål för nätverket ser vi att vissa av målen efterliknar UKÄ:s mål att vara den självklara kunskapskällan om högre utbildning och forskning samt skapa resultat som är till nytta för högskolesektorns utveckling. Vi ser därmed att nätverket på sikt kan vara av värde för vår verksamhet och ytterligare bidra till att vi uppnår våra verksamhetsmål genom att bidra till metod- och kompetensutveckling.

Vi har här även valt att analysera effekter av genomförda aktiviteter utifrån nätverkets gemensamma överenskommelse om syfte och mål samt aktivitet för att nå dessa som ledningsgruppen enades om under 2023.

Syftet med nätverket är att:

- Identifiera samarbetsmöjligheter i den uppföljning, utvärdering och analys som nätverkets ingående myndigheter genomför av högskolans verksamhet.
- Bidra till minskad belastning för lärosätena genom samordning av aktiviteter inom uppföljningar, utvärderingar och analyser som nätverkets ingående myndigheter genomför av lärosätenas verksamhet.
- Bidra till ökad kvalitet och effektivitet.

Målen för nätverket är:

- Vara ett forum för erfarenhetsutbyte och ömsesidigt lärande om arbetsmetoder och processer för uppföljning, utvärdering och analys.
- Initiera samarbeten där så är möjligt mellan ingående myndigheter i genomförandet av uppföljning, utvärdering och analys av högskolans verksamhet.
- Bidra till en effektivare datainsamling och dataanvändning genom hela uppföljnings-, utvärderings-, eller analysprocessen.
- Bidra till den samlade kunskapsbilden av högskolan.
- Bidra till ökad kännedom om högskolesektorn inom Regeringskansliet.

Som nämnts tidigare har nätverkets ledningsgrupp bestämt att nätverket ska etablera återkommande metodseminarier med syftet att dela erfarenheter och lärdomar om ”utredarhantverket”.

Genom att ta del av andra myndigheters angreppssätt och metodval ser vi att metodseminarierna på sikt kommer kunna utveckla och bidra med nytta för ingående myndigheter, både på organisationsnivå och tjänstemannanivå. Metodseminarierna kan på så sätt bidra till att identifiera såväl samverkansmöjligheter som att bidra till minskad redovisningsbörda hos lärosätena. Vidare ses metodseminarierna bidra till att nätverket når målen att vara ett forum för erfarenhetsutbyte och ömsesidigt lärande, initiera relevanta samarbeten oss myndigheter emellan samt öka effektiviteten och användningen av befintliga data i våra uppdrag. På så sätt ger nätverkets aktivitet möjlighet till gemensamt lärande mellan myndigheter avseende exempelvis genomförande av utvärderingar och analyser. På sikt förväntas den kunskapen bidra till att de enskilda myndigheterna kan ta fram ett mer samlat kunskapsunderlag än innan. Underlaget kan då även bidra till en ökad kännedom om sektorn inom Regeringskansliet.

En försvårande faktor för att uppnå eftersträlvade effekter med nätverket har identifierats. Det är att flera av myndigheterna har begränsad tillgång eller avsaknad av möteslokaler av lämplig storlek för metodseminarierna. Det har inneburit att antalet deltagare per myndighet hittills har varit begränsat utifrån lokalens storlek. Effekten blir att kunskapsspridningen mellan och inom myndigheterna blir suboptimerad.

Mot bakgrund av det som nämnts gör vi bedömningen att nätverket helt och hållet har lyckats genomföra de överenskomna aktiviteterna i form av två metodseminarier. Trots detta bedömer vi att målen både för UKÄ och med nätverket endast nås till viss del i och med den begränsning av lämpliga möteslokaler flera av myndigheterna upplever.

I uppdraget att kartlägga utvärderingars effekter på den administrativa bördan, vilket genomfördes inom ramen för nätverket för uppföljning, utvärdering och analys, uppmärksammade vi att kvinnor allt oftare tilldelas eller tar på sig så kallade administrativa hushållsuppgifter. Genom att de ingående myndigheterna gemensamt verkar för att nå nätverkets syften och mål bedömer vi att nätverket på sikt kan bidra till bättre förutsättningar för en jämställd verksamhet vid universitet och högskolor.

Myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande

Sedan 2022 har Arbetsförmedlingen, Myndigheten för yrkeshögskolan, Skolverket, Svenska ESF-rådet, Tillväxtverket, Universitetskanslersämbetet och Universitets- och högskolerådet i uppdrag att samverka via instruktionsförändringar eller regleringsbrev med syftet att bidra till en väl fungerande kompetensförsörjning. I tillägg deltar Folkbildningsrådet, Vinnova och sedan hösten 2024 även SCB.

De kompetensbehov som myndigheterna arbetar för att tillgodose, innebär gemensamma utmaningar för flera politikområden. Detta motiverar mer koordinerade insatser och aktiviteter mellan ansvariga myndigheter, liksom strukturerade former för samverkan som bidrar till effekt för både arbetsliv och individer.

Det är tydligt att förväntningarna från regeringen på resultat från myndighetssamverkan ökar. Myndighetssamverkan omnämns som en viktig plattform i andra regeringsuppdrag inom kompetensförsörjningsområdet liksom nationella strategier för olika samhällsutmaningar.

Arbete med samtliga områden pågår och kommer att återrapporteras till regeringen i mars 2025. UKÄ ansvarar för arbetsgruppen Analys som under året genomfört fyra workshoppar. Under dessa har representanter för Arbetsförmedlingen, Folkbildningsrådet, Myndigheten för yrkeshögskolan, Skolverket, Svenska ESF-rådet, Tillväxtverket, Universitetskanslersämbetet och SCB deltagit. Resultatet av arbetet är ett förslag till SCB hur prognosrapporten Trender och Prognoser kan utvecklas.

Under 2024 har arbetet inom myndighetssamverkan resulterat i:

- Inspel till regeringens kommande STEM-strategi (Science, Technology, Engineering and Mathematics) med förslag om hur fler ska delta i utbildningar inom områdena naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik. (Skrivelse 2024: Inspel till regeringens STEM-strategi. Dnr: MYH 2024/4342).
- Insatser för att få mer heltäckande analysunderlag för prognoser och dimensionering av utbildning.
- Utvecklat arbete riktat till regioner, utbildningsanordnare och valideringsutförare för att fler individer ska valideras inom utbildning och arbetsliv. Sammantaget har de senaste årens utveckling bidragit till förbättrade möjligheter, tillgång till och förutsättningar för validering. Antalet individer som fått sitt kunnande validerat har under de senaste åren ökat både inom utbildning och arbetsliv.
- Stärkt koordinering mellan aktörer vad gäller initiativ för en väl fungerande kompetensförsörjning i Norra Sverige.
- Underlag till Regeringskansliet för att bidra till en nationell strategi- och policyutveckling inom livslång vägledning.
- Insatser för datadriven samverkan för planering och dimensionering av utbildning. Fokus på hur berörda aktörer kan arbeta tillsammans – kommuner, leverantörer, myndigheter - för

att skapa bättre beslutsunderlag och tjänster genom datadelning och öppna data om kompetensbehov.

- Insatser för att främja entreprenörskap bland unga som en strategisk åtgärd för att motverka ungas arbetslöshet samt bidra till en väl fungerande kompetensförsörjning (via EU-projektet YEPA).
- Rekommendationer om hur Sveriges kompetensförsörjning kan utvecklas, genom projektet ”Strengthening the Governance of the Swedish Skills System” som finansierats av EU-kommissionen och letts av OECD som expertorganisation. I projektet har ett 60-tal myndigheter och andra aktörer inom kompetensförsörjningsområdet medverkat.
- Utvecklad dialog med regionalt utvecklingsansvariga om hur myndighetssamverkan kan stödja regionalt kompetensförsörjningsarbete.
- Utvecklad samordning av samverkan inom kompetensförsörjning och livslångt lärande, med fokus på resultat och effekt.

Analys och bedömning

Myndighetssamverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande har tagit fram egna resultatmål och effektmål som omfattar ett betydligt bredare perspektiv kopplat till kompetensförsörjning jämfört med UKÄ:s mål om att vara den självklara kunskapskällan om högre utbildning och forskning och skapa resultat som är till nytta för högskolesektorns utveckling.

Inför 2024 pekade regeringen ut fyra prioriterade områden för samverkan som också utgör resultatmål:

- Arbete med analysunderlag för prognoser och dimensionering av utbildning
- Stöd till regionalt kompetensförsörjningsarbete
- Utbildning för klimatomställningen
- Insatser för att få fler att delta i utbildningar inom området STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics)

Det övergripande effektmålet för myndighetssamverkan är:

- En väl fungerande kompetensförsörjning – utifrån individens och arbetslivets behov – genom samverkan mellan arbetsmarknad, näringsliv och utbildning.

För en detaljerad analys och bedömning av myndighetssamverkan hänvisas till Årsrapport Myndighetssamverkan 2024.

Ett par av de insatser som myndighetssamverkan genomfört under 2024 bidrar till att uppnå UKÄ:s mål till viss del. Analysgruppen inom myndighetssamverkan som leds av UKÄ har under året haft i uppdrag att utveckla heltäckande analysunderlag och prognoser. Arbetet har syftat till att besvara hur utbildningssystemet på olika nivåer bättre kan möta arbetsmarknadens efterfrågan, och vilka behov av omprioriteringar av utbildningsbehovet som finns. Detta arbete har lett till ett förslag till SCB om hur deras prognosrapport *Trender och prognoser* kan utvecklas, dels för ökad träffsäkerhet, dels till att bli ett mer heltäckande underlag för att besvara frågeställningen ovan.

Därutöver har UKÄ medverkat i den skrivelse som myndighetssamverkan under 2024 tog fram avseende insatser för att få fler att delta i utbildningar inom STEM. Antalet studerande som påbörjar och fullföljer en STEM-utbildning inom den högre utbildningen, yrkeshögskolan och inom gymnasiala utbildningsformer behöver öka i Sverige. Fler individer med kunskaper inom STEM är viktigt för att stärka svensk konkurrens- och innovationskraft och för att möta den gröna och digitala omställningen. Särskilt bekymmersamt är att kvinnor, trots goda resultat i matematik, teknik och naturvetenskapliga ämnen, i lägre utsträckning än män, väljer att gå vidare till STEM-utbildningar. För att långsiktigt öka deltagande i STEM-utbildningar behöver bland annat lärare ges förutsättningar att utveckla undervisningen så att fler barn och unga, i synnerhet fler flickor, får ökat självförtroende och motivation att läsa matematik, teknik och naturvetenskapliga ämnen.

Juridisk tillsyn

Enligt instruktion ska UKÄ utöva tillsyn över verksamheten inom myndighetens ansvarsområde.

Lärosätetillsyn

Den förra cykeln för lärosätetillsynen avslutades 2021. Under 2023 och 2024 har denna form av tillsyn ingått i den samordnade granskningen av uppdragsutbildning:

- Lärosätenas uppdragsutbildning: granskning av effektivitet, kvalitetssäkring och regelefterlevnad. Rapport: 2024:18.

Tillsynsärenden

Under året har 153 ärenden kommit in vilket är en minskning med åtta procent från året innan. Av de 165 tillsynsärenden som har avgjorts (beslutats) under året med enskilda personer som anmälare har 42 procent av anmälarna varit kvinnor och 58 procent varit män.

Vägledande tillsynsbeslut

Fyra tillsynsärenden har varit vägledande och publicerats på UKÄ:s externa webbplats.

Under året har UKÄ tagit ställning till om ett lärosäte kan vilandeförklara ett disputation- respektive ett disciplinärende till dess Nämnden för prövning av oredlighet i forskning (Npof) prövat anklagelser om plagiering i en doktorsavhandling. Lärosätet ansåg att ärendena skulle vilandeförklaras ”i enlighet med principen om att samma fråga inte ska prövas i flera olika instanser.” UKÄ uttalade att ett ärende bara får vilandeförklaras om det är oundgängligen nödvändigt för att avgörandet ska grundas på ett tillfredsställande underlag. UKÄ konstaterade att den prövning som skulle göras i ärendena inte avsåg samma sak eftersom det rörde sig om olika myndigheter som skulle tillämpa olika rättsregler och göra olika prövningar. Med hänsyn till det och till doktorandens intresse av och förvaltningslagens krav på snabb handläggning, ifrågasatte UKÄ att det var oundgängligen nödvändigt att vilandeförklara ärendena.

- Anmälan mot Lunds universitet angående vilandeförklaring av ett disputationärende. Reg.nr 31-00155-23. GD-beslut 2024-01-09.

I ett annat vägledande beslut hade ordföranden för en disputation hindrat en åhörare från att ställa frågor till disputanden. Frågan i ärendet var om någon regel för genomförande av disputationen hade åsidosatts. UKÄ uttalade att det inte finns någon ovillkorlig rätt för en åhörare att ställa hur många frågor han eller hon vill under en disputation. Vid en samlad bedömning såg UKÄ inte skäl att kritisera lärosätet för hanteringen av disputationen

- Anmälan mot Lunds universitet angående möjligheten att ställa frågor under en disputation. Reg.nr 31-00475-23. GD-beslut 2024-04-02.

UKÄ har under året också fått in en anmälan från en student som fått sin åtkomst till lärosätets lokaler indragen. I beslutet kritiserade UKÄ lärosätet för att det gjort flera avsteg från förvaltningslagen vid hanteringen av beslutet att dra in studentens inpassering. UKÄ konstaterade också att ärendet väckte den allmänna frågan om hur bestämmelserna om bland annat disciplinära åtgärder i högskoleförordningen (1993:100) förhåller sig till lärosätenas möjligheter att begränsa åtkomsten till deras lokaler. UKÄ ansåg att det behövs ett bredare underlag från flera lärosäten för att myndigheten ska kunna bedöma frågan och har därför inlett ett särskilt projekt med detta syfte.

- Anmälan mot Kungl. Tekniska högskolan om indragen inpassering till lokaler. Reg.nr 31-00552-22. GD-beslut 2024-02-20.

UKÄ har i början av 2024 även följt upp ett tidigare tillsynsbeslut som gällde studenternas rätt till representation i elektorsförsamlingarna och fakultetskollegierna när beredning sker som har betydelse för utbildningen eller studenternas situation. UKÄ konstaterade bland annat att lärosätet uppgett att det kommer att revidera sina riktlinjer för val av ledamöter till områdes- och fakultetsnämnder i enlighet med vad UKÄ uttalade i det tidigare beslutet. UKÄ bedömde att det inte fanns skäl att genomföra några ytterligare åtgärder i ärendet.

- Uppföljning av Universitetskanslersämbetets beslut om studenternas rätt till representation i elektorsförsamlingarna m.m. Reg.nr 31-00508-23. GD-beslut 2024-02-13.

Styckkostnad per ärende

En indikator för effektiviteten inom tillsynsverksamheten är snittkostnaden per ärende. För 2024 uppgick den till 57 000 kr vilket är en ökning med 14 procent jämfört med 2023. Den nedlagda tiden per tillsynsärende har varierat mellan 18 och 24 timmar sedan 2020 (Tabell 11). Jämfört med 2023 har handläggningstiden minskat med cirka 4 procent. Snittkostnader och handläggningstider påverkas i stor utsträckning av ärendenas komplexitet. I tabell 11 redovisas också

andelen kvinnor och män i procent för avslutade tillsynsärenden där anmälaren varit en fysisk person.

Tabell 11. Ärendebalans, tillsynsärenden (antal), andel kvinnor och män av anmälarna, styckkostnad (tkr) och antal timmar per ärende 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Ingående balans	54	75	37	32	41
Inkomna ärenden	220	172	185	167	153
Avslutade ärenden	199	210	190	158	165
Andel kvinnor %	40	45	40	49	42
Andel män %	60	55	60	51	58
Utgående balans	75	37	32	41	29
Styckkostnad	37	36	45	49	57
Tid/ärende	18	17	16	24*	23

*I Årsredovisningen 2023 angavs en felaktig siffra.

Förhandsbesked

Utöver tillsynsärendena har UKÄ även beslutat om ett förhandsbesked under året. I förhandsbeskedet uttalade UKÄ sig om möjligheten att förse antagningsbeslut för utländska doktorander med ett återkallelseförbehåll. Förbehållet skulle innebära att antagningsbeslutet kan upphävas om uppehållstillstånd för studier inte beviljas och doktoranden inte kan studera på distans. UKÄ ansåg att det kan finnas skäl att förse ett beslut om antagning till utbildning på forskarnivå med ett sådant förbehåll

- Förhandsbesked om återkallelseförbehåll i antagningsbeslut för doktorander. Reg.nr 33-00290-24. GD-beslut 2024-06-18.

Tillsynsprojekt

Under året har UKÄ slutfört ett tillsynsprojekt som genererat tillsynsrapporten *Doktorander med utländsk stipendiefinansiering* (Rapport 2024:20). Det huvudsakliga syftet med projektet var att undersöka om det förekommer att utländska stipendiefinansierare ställer upp oskäliga villkor mot doktoranden. UKÄ:s undersökning har visat att oskäliga villkor kan förekomma. I rapporten gör UKÄ även vissa uttalanden om hur 5 kap. 4 a § högskoleförordningen ska tolkas. UKÄ håller för närvarande på att följa upp vilka åtgärder lärosätena genomför med anledning av myndighetens uttalanden i rapporten.

- Doktorander med utländsk stipendiefinansiering – En tillsynsrapport. Rapport 2024:20. GD-beslut 2024-06-18.

En ytterligare rapport som publicerats under året är *Disciplinärenden 2023 vid universitet och högskolor* (rapport 2024:4). Rapporten konstaterar att den minskning av antalet disciplinärenden som kunde

skönjas under 2022 fortsatte. Antalet studenter som stängdes av eller varnades minskade med 14 procent jämfört med 2022. I rapporten konstaterar UKÄ att de flesta lärosäten numera har erfarenhet av ärenden som gällt vilseledande med hjälp AI-verktyg. Rapporten visar att det pågår ett omfattande arbete vid lärosätena med att hantera de utmaningar som AI-verktygen kan innebära för utbildningen och examinationen av studenterna.

- Disciplinärenden 2023 vid universitet och högskolor. Rapport 2024:4. GD-beslut 2024-03-11.

Rättssäkerhetskonferensen

UKÄ arrangerar en årlig rättssäkerhetskonferens som äger rum under hösten. Konferensen riktar sig främst till anställda vid universitet och högskolor samt företrädare för studentkårer och andra närliggande organisationer och myndigheter. Rättssäkerhetskonferenserna har olika fokus men det ingår att UKÄ varje gång redogör för aktuella frågor inom tillsynen och ny praxis från Överklagandenämnden för högskolan. Årets Rättssäkerhetskonferens hade 691 anmälda deltagare (varav 190 deltagare på plats och resterande deltog digitalt).

Analys och bedömning

UKÄ:s mål är att vara den självklara kunskapskällan om högre utbildning och forskning och att skapa resultat som är till nytta för högskolesektorns utveckling. Myndigheten bedömer att dessa mål inom verksamhetsgrenen juridisk tillsyn till stor del har uppnåtts.

I den löpande hanteringen av tillsynsärendena har lärosätena i flera fall själva uppgett att de genomfört åtgärder för att komma tillrätta med de brister som upptäckts i tillsynen. UKÄ har vidare följt upp besluten i de ärenden där det bedömts som särskilt viktigt att myndigheten får en mer utförlig redovisning av de åtgärder som lärosätet genomfört med anledning av konstaterade brister. Vid uppföljningarna har UKÄ sett att lärosätena genomfört ändamålsenliga åtgärder. Tillsynen bidrar därmed till att skapa resultat som är till nytta för högskolesektorns utveckling.

Även UKÄ:s juridiska vägledningar medverkar till UKÄ:s mål att vara den självklara kunskapskällan om högre utbildning. I Statskontorets myndighetsanalys av UKÄ har de student- och doktorandombud som intervjuats uppgett att vägledningen *Rättssäker examination* har varit särskilt uppskattad.²⁹ *Rättssäker examination* är också en av de mest

²⁹ Statskontoret, Myndighetsanalys av Universitetskanslersämbetet (2024:2), 2024-02-23, dnr 2023/111-5, s. 38 f.

nedladdade publikationerna på UKÄ:s webbplats och UKÄ får regelbundet önskemål om nya upplagor av vägledningen.

Under den samordnade granskningen av uppdragsutbildning kom det fram att flera lärosäten anser att bestämmelserna är svårtolkade, och har efterlyst förtydliganden av regelverket. UKÄ avser därför att under 2025 påbörja arbetet med att ta fram en ny juridisk vägledning om uppdragsutbildning.

UKÄ:s vägledande tillsynsbeslut, förhandsbeskedet och rapporten om doktoranders stipendievillkor har under året löpande tillgängliggjorts på myndighetens webbplats. De har även presenterats på rättssäkerhetskonferensen. Vägledningen *Föreskrifter inom högskolan* har också publicerats på webbplatsen och har presenterats vid tre olika seminarietillfällen under året. UKÄ har också publicerat en sida med vanliga frågor och svar om vägledningen på webbplatsen.

Under 2024 skickade UKÄ en enkät till deltagarna på rättssäkerhetskonferensen. En fråga som ställdes i enkäten var vilken effekt som deltagarna bedömde att UKÄ:s arbete med tillsyn har på rättssäkerheten och regeltillämpningen i högskolesektorn. Den skala som användes för att besvara frågan var 1–5 där 1 innebar ingen effekt alls och 5 innebar mycket stor effekt. Medelvärdet bland de svarande uppgick till 4,1 vilket får anses innebära ”stor effekt”.

I enkäten frågade UKÄ också hur stor nytta som deltagarna har av rättssäkerhetskonferensen i sitt arbete/uppdrag. Även här var svarsskalan 1–5 där 1 motsvarade ingen nytta alls och 5 motsvarade mycket stor nytta. Medelvärdet av svaren på frågan uppgick till 4,1. Rättssäkerhetskonferensen anses således vara till stor nytta för deltagarna. Den brukar också generera positiva omdömen och är den mest välbesökta konferens som UKÄ anordnar. Rättssäkerhetskonferensen bidrar därmed till att UKÄ:s båda mål uppnås.

Statskontoret har i sin myndighetsanalys av UKÄ konstaterat att myndigheten inte gjort någon systematisk genomgång av i vilken utsträckning som lärosätena genomför de åtgärder som myndigheten beslutat om efter en tillsyn.³⁰ UKÄ kommer därför under 2025 att inom ramen för ett särskilt projekt genomföra en uppföljning av tillsynens effekter.

Enligt intressentstudien som UKÄ lät utföra under 2024 ansågs beslut i tillsynsärenden och vägledningar inom exempelvis examination och

³⁰ Ibid., s. 39.

regelverk vara viktiga för universitet och högskolor för att säkerställa att utbildningar följer lagar och riktlinjer.³¹

Jämställdhet

UKÄ har under flera års tid uppmärksammat frågan om det finns en skillnad i påföljder mellan kvinnor och män när det gäller disciplinära åtgärder. Den fråga som undersökts har varit om något av könen är överrepresenterat när det gäller avstängningar respektive varningar. I 2021 års rapport konstaterade vi att kvinnor stängdes av oftare än män, men att det hade skett en stadig minskning sedan 2018. I 2022 års rapport konstaterade vi däremot att skillnaden hade ökat något mellan 2021 och 2022 till 4 procentenheter. I den rapport som publicerades 2024 konstaterade vi däremot att mellan 2022 och 2023 ökade skillnaden påtagligt till 11 procentenheter. Mot den här bakgrunden avser UKÄ att vid nästa års granskning av disciplinärenden utreda om den relativt stora skillnaden kvarstår och i så fall försöka klargöra orsakerna till den.

³¹ Intressentstudie, djupintervjuer med Universitetskanslersämbetets intressenter. Origo Group, 2024.

Nämndstöd

Enligt instruktion har UKÄ till uppgift att sköta administrativa, föredragande och handläggande uppgifter åt Överklagandenämnden för högskolan (ÖNH) och Högskolans avskiljandenämnd (HAN).

Överklagandenämnden för högskolan

Under 2024 har 3 109 ärenden avgjorts i ÖNH, vilket är en minskning med ungefär 800 ärenden, eller 21 procent jämfört med 2023 (Tabell 13). Det är dock fortfarande en ökning med 14 procent jämfört med 2020. Minskningen avser huvudsakligen antagningsärenden, som är den största ärendegruppen med ungefär 2 500 avgjorda ärenden 2024, en minskning med 26 procent jämfört med 2023. UHR lade i slutet av 2020 ut en överklagandeblankett på antagning.se som bidragit till den stora ärendeökningen de senaste åren. Våren 2024 gjordes en ändring av hur blanketten är tillgänglig för de sökande på antagning.se. Vi bedömer att det är denna förändring som medfört den stora ärendeminskningen.

Under 2024 har dock andra ärenden ökat. Det är framförallt ärenden som rör tillgodoräknande som har ökat från 285 avgjorda ärenden 2023 till 308 avgjorda ärenden 2024. Antalet tillgodoräknandeärenden har mer än fördubblats de senaste tio åren. 2014 avgjorde nämnden 109 ärenden om tillgodoräknande jämfört med 308 ärenden 2024.

Av de 3 109 beslutade ärendena har 72 procent prövats i sak. Av dessa bifölls eller ändrades 4,5 procent av ärendena.

Andelen avskrivna ärenden ökade markant efter att den nya förvaltningslagen infördes 2018, men dess andel av ärendena ligger på ungefär samma andel av de avgjorda ärendena som under 2023 (18 procent). Det stora flertalet av avskrivningarna (85 procent) avser antagningsärenden och beror på att lärosätet har ändrat antagningsbeslutet från obehörig till behörig till den sökta utbildningen. Nämnden avvisade överklagandet i 7 procent av ärendena. Orsaken till att de avvisades har huvudsakligen varit att överklagandet rört ett beslut som nämnden inte kan pröva eller att överklagandet gjorts innan antagningsbeslut har fattats.

Styckkostnad per ärende

En indikator för verksamhetens effektivitet inom ÖNH är snittkostnaden per ärende. Handläggningstiden per ärende varierar utifrån ärendetypen där de ärendena som rör antagning har kortast och de som rör anställning har längst handläggningstid, av de ärenden som sakprövas.

Handläggningstiden är dock alltid beroende av ärendets komplexitet.

Av tabell 12 nedan framgår att den nedlagda tiden per ärende inom ÖNH 2024 var 5,2 timmar, vilket är en ökning med 49 procent jämfört med året innan. Under de senaste åren har ett arbete för att effektivisera processerna bedrivits, samtidigt som antalet ärenden har ökat kraftigt. För att hantera ärendeökningen har under 2024 fler personer arbetat med ÖNH:s ärenden. UKÄ ökade antalet visstidsanställda jurister från en till tre för att arbeta med framför allt antagningsärendena, vilket bidrog till en förbättrad arbetsituation för de anställda. Nämnas bör också att ökningen av tillgodoräknandeärendena, som är mer komplexa, har bidragit till den ökade tidsåtgången.

Högskolans avskiljandenämnd

HAN har avgjort tre ärenden om avskiljande slutligt under 2024 (Tabell 12). De har alla rört män. Två studenter avskildes från utbildning och i ett fall avslogs högskolans begäran om avskiljande.

Tabell 12. Antal avgjorda ärenden i ÖNH och HAN, andel kvinnor och män, styckkostnad (tkr) samt antal timmar per ärende för ÖNH 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
ÖNH (antal)	2 732	3 588	3 388*	3 919	3 109
Andel kvinnor %	53	56	54	55	52
Andel män %	45	44	46	45	48
Styckkostnad	3,8	3,1	3,9	3,3	4,9
Tid/ärende	3,8	3,5	4,0	3,5	5,2
HAN (antal)	5	6	5	3	3

*I Årsredovisningen 2023 angavs en felaktig siffra.

Chefsutveckling

Enligt instruktionen ska UKÄ främja chefsutvecklingen inom högskolan. Det är en uppgift som UKÄ gör tillsammans med Sveriges universitets och högskoleförbund (SUHF).

Under 2024 har för uppgiften tre aktiviteter genomförts. Året inleddes med UKÄ:s och SUHF:s Rektorskonferens på Steningevik. 38 rektorer deltog tillsammans med representanter från UKÄ och SUHF. Mötet fick besök av representanter från Utbildningsdepartementet.

I april besökte rektorer och representanter från UKÄ och SUHF Haag i Nederländerna för den återkommande rektorsresan. Med på resan var 26 rektorer. På programmet stod bland annat besök på Erasmusuniversitetet och ministeriet för utbildning, kultur och vetenskap.

Under Almedalsveckan anordnades det årliga rektorsseminariet. 26 rektorer deltog. UKÄ:s generaldirektör och SUHF:s generalsekreterare föredrog respektive verksamheter.

UKÄ har också en representant i styrgruppen för SUHF:s rektorsprogram och högre ledarprogram. Rektorsprogrammet erbjuder nyttillträdda rektorer i syfte att utveckla rektorers ledarskap. Det högre ledarprogrammet erbjuds till ledare direkt underställda rektorerna. Det syftar till att leda till fördjupade kontakter mellan svenska lärosäten och en djupare förståelse för sektorns villkor och styrning. Vidare ska programmet leda till en fördjupad självinsikt om ledarskapets utmaningar samt utveckla den kommunikativa förmågan hos deltagarna.

Analys och bedömning

Alla aktiviteter inom chefsutvecklingsuppdraget syftar till att sprida kunskap om UKÄ:s verksamhet till ledningarna för lärosätena och att i dialog med rektorerna identifiera områden där UKÄ kan ge speciellt viktiga bidrag. Aktiviteterna styrs även av vilka aktuella regeringsuppdrag UKÄ arbetar med.

Två frågor som stod högt på agendan både under rektorsresan och på Steningevik var säkerhet och akademisk frihet i ett nationellt och ett internationellt perspektiv. Inom dessa områden bedömer vi att UKÄ gett särskilt viktiga bidrag till kunskapsbyggandet under året. Det har också stått högt på agendan för lärosätena. Återkopplingen från uppdragsgivare och från lärosätesledningarna har till övervägande del varit positiv vad gäller myndighetens arbete med akademisk frihet.

De ledarprogram som drivs av SUHF utvecklas ständigt. UKÄ deltar i styrgruppsarbetet och bidrar med faktaunderlag för utvecklingen av lärosätenas styrning.

UKÄ bedömer att aktiviteterna inom uppgiften Chefsutveckling till stor del bidrar till att uppnå UKÄ:s mål att vara den självklara kunskapskällan om högre utbildning och forskning.

Kompetensförsörjning och arbetsmiljö

God kompetensförsörjning är en förutsättning för att UKÄ ska kunna genomföra verksamheten med hög kvalitet, relevans och effektivitet. Arbetet med kompetensförsörjning bedöms utifrån hur väl vi lyckas attrahera, rekrytera, utveckla och behålla personal. I detta avsnitt redovisas insatser och åtgärder som har genomförts för att säkerställa att vi har den kompetens som behövs för att nå verksamhetens mål. I avsnittet redovisas därmed också hur myndigheten arbetat mot målet att vara en attraktiv arbetsplats där engagerade medarbetare kan utvecklas.

Attrahera och rekrytera

Nya avdelningschefer har rekryterats till alla fyra avdelningar. Utlysningarna attraherade flera mycket kvalificerade sökande till alla fyra tjänster. Efter årsskiftet 2024/2025 kommer UKÄ:s hela ledning att vara ny vilket ger goda förutsättningar för myndighetens fortsatta arbete och utveckling långsiktigt.

Totalt började 15 nya medarbetare (12 tillsvidareanställda och 3 visstidsanställda) under året efter genomförda rekryteringar med många kvalificerade sökande till samtliga tjänster. Alla nya medarbetare får introduktion både innan anställningen börjar och när den börjar. En gemensam introduktionsutbildning för alla nyanställda genomfördes i september.

Utveckla och behålla

I linje med vår målsättning att vara en attraktiv arbetsplats där engagerade medarbetare kan utvecklas har flera aktiviteter genomförts för att utveckla och behålla kompetens.

För samtliga UKÄ:s chefer har utbildning i kompetensbaserad rekrytering genomförts för att stärka kompetensen i kompetensförsörjning och rekrytering. Statskontoret har besökt myndigheten och utbildat alla chefer samt medarbetare med nyckelfunktioner i god förvaltningskultur. Gruppchefsutveckling med en extern organisationskonsult har genomförts där samtliga gruppchefer träffats i gemensamma möten. Även andra aktiviteter har genomförts, som utbildning i lönesättning för alla chefer. Utöver detta har flera chefer genomfört olika individuella chefsutbildningar. För samtliga medarbetare har en särskild satsning genomförts under året med återkommande tillfällen för utbildning i diarieföring och allmän handling för att höja och upprätthålla kunskap och kompetens inom området. Samtliga medarbetare bjuds in till interna digitala seminarier, med

externa föreläsare. Dessa har genomförts en gång i månaden i olika aktuella ämnen och varit välbesökta och uppskattade kompetenshöjande tillfällen. Det har bland annat handlat om cybersäkerhet, jämställdhet och digitalisering.

I början av året implementerades lärplattformen Canvas. Via lärplattformen har medarbetare tillgång till Statskontorets webbutbildning Din roll i staten och MSB:s digitala informationssäkerhetsutbildning (DISA). Lärplattformen erbjuder också möjlighet att ta del av olika seminarier i efterhand. Myndigheten kommer fortsätta arbetet med att utveckla Canvas och dess innehåll. Bland annat finns planer på att skapa en onboarding/introduktionsmodul för nyanställda.

Under året har flera workshops genomförts med rubriken ”Det nya normala - hybridkontorets utmaningar och möjligheter”. Medarbetare och chefer har deltagit vid dessa med syfte att gemensamt utveckla arbetssätt, kultur och lokaler på UKÄ.

Under året har flera medarbetare fått nya roller och ansvarområden och medarbetarnas kompetens har därmed tagits till vara på ett bra sätt. Det har varit gruppchefer som haft tillfälliga förordnanden som avdelningschefer och flera medarbetare som tillfälligt förordnats som gruppchefer. Flera medarbetare har fått nya roller och utökat ansvar enligt vår riktlinje för senior roll- och utvecklingsvägar.

Statskontoret pekade i sin myndighetsanalys på att det finns ett behov av att utveckla en strukturerad och effektiv process för strategisk kompetensförsörjning. Inom ramen för UKÄ:s strategiska verksamhetsutveckling påbörjades ett sådant utvecklingsprojekt som avbröts 2024. Myndigheten avser att i någon form fortsätta det arbetet.

Totalt hade UKÄ 121 anställda medarbetare per den 31 december 2024. Det är en minskning med 7 medarbetare jämfört med 2023.

Bland medarbetarna är 61 procent kvinnor och 39 procent män. Bland cheferna är 50 procent kvinnor och 50 procent män.

År 2024 var UKÄ:s personalomsättning 12 procent vilket är en minskning jämfört med 2023 då personalomsättningen var 15 procent. Under året började 15 (varav 3 visstidsanställda) medarbetare och 22 (varav 4 visstidsanställda) medarbetare slutade.

Personalomsättningen för hela staten var 9,9 procent 2024.³² Vi kommer att arbeta aktivt för att trenden med minskad personalomsättning fortsätter.

Arbetsmiljö

Utöver rätt kompetens är en hållbar arbetsmiljö avgörande för att vi ska kunna fortsätta utföra vår uppgift med gott resultat. Vårt systematiska arbetsmiljöarbete ska bidra till en god arbetsmiljö och ett hållbart arbetsliv enligt våra mål.

Under 2024 har arbetet fortsatt enligt den handlingsplan som togs fram efter medarbetarundersökningen som gjordes 2023. Undersökningen visade på att arbetsmiljön i många avseenden är god. Utvecklingsområden som identifierades var hantering av förändringar i verksamheten samt verksamhetsanpassad kommunikation.

Efter Statskontorets myndighetsanalys samt ytterligare utredningar av den strategiska verksamhetsutvecklingen och UKÄ:s kommunikationsverksamhet har vissa delar av verksamheten ställts om under 2024 och fortsatt arbete pågår. Detta har på olika sätt påverkat arbetsmiljön och en arbetsmiljökartläggning för delar av verksamheten har genomförts under hösten.

Möjligheten till flexibelt arbete värdesätts och det finns en stor nöjdhet hos medarbetarna att distansarbetsavtal erbjuds.

Myndigheten arbetar aktivt med friskvård genom förmåner i form av tid för friskvård på arbetstid samt friskvårdsbidrag och erbjudande om massage på kontoret. Frukt varje dag och fika på fredagar. Friskvårdsförmåner utnyttjas i hög grad av medarbetarna.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron för hela UKÄ var 2,91 procent under 2024. Det är en minskning jämfört med 2023 då den låg på 3,17 procent. Sjukfrånvaro för hela staten under 2023 var 3,7 procent.

³² I UKÄ:s statistik ingår de som nyanställda och de som avslutat sin anställning under kalenderåret 2024. De som är tjänstlediga ingår inte i statistiken för avslutade. I statistiken från Arbetsgivarverket för personalomsättningen i hela staten ingår alla som slutar, även de som är tjänstlediga för att prova på annat jobb inom staten genom att vara tjänstledig för annan statlig anställning, eller går i pension. Måttet utgår från utfallet i september och jämförs med september föregående år.

Analys och bedömning

UKÄ bedömer att myndigheten under 2024 hade en god kompetensförsörjning då vi lyckades attrahera och rekrytera den kompetens vi hade behov av. De aktiviteter och kompetenshöjande insatser som genomförts för chefer och medarbetare har bidragit till att myndigheten har behållit och utvecklat kompetens. Vår bedömning är att det systematiska arbetsmiljöarbetet har bidragit till att sjukfrånvaron har minskat. Vissa delar av verksamheten ställdes om under året och det är ett fortsatt viktigt arbete att både utveckla verksamheten och säkerställa en god arbetsmiljö. Personalomsättningen minskade under 2024 och vi ska arbeta för att den trenden fortsätter liksom att UKÄ ska vara en attraktiv arbetsplats med en hållbar och stimulerande arbetsmiljö.

FINANSIELL REDOVISNING

Resultaträkning

(tkr)	Not	2024	2023
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	190 045	179 291
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	531	344
Intäkter av bidrag	3	406	400
Finansiella intäkter	4	273	588
Summa		191 255	180 623
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-129 118	-113 261
Kostnader för lokaler		-10 895	-10 705
Övriga driftkostnader	6	-44 821	-52 054
Finansiella kostnader	7	-631	-508
Avskrivningar och nedskrivningar		-5 789	-4 094
Summa		-191 255	-180 623
Verksamhetsutfall		0	0
Årets kapitalförändring		0	0

Balansräkning

(tkr)	Not	2024-12-31	2023-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	8	11 844	13 232
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	9	0	0
Summa		11 844	13 232
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	10	341	456
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	11	2 601	3 411
Summa		2 941	3 867
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		0	1
Fordringar hos andra myndigheter	12	1 468	1 914
Summa		1 468	1 915
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	13	3 483	3 508
Summa		3 483	3 508
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	14	12 326	-116
Summa		12 326	-116
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	15	3 492	15 617
Summa		3 492	15 617
SUMMA TILLGÅNGAR		35 553	38 023
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital	17	295	295
Summa		295	295
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	18	551	0
Övriga avsättningar	19	2 091	1 942

Summa		2 642	1 942
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	20	14 490	16 895
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	21	5 570	4 458
Leverantörsskulder		2 576	3 518
Övriga kortfristiga skulder	22	1 860	1 682
Summa		24 496	26 552
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	23	8 120	9 233
Summa		8 120	9 233
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		35 553	38 023

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)	Not	Ing. överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regl. brev	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Uo 16 2:1 (Ramanslag) Universitetskanslersämbetet							
ap. 1 Universitetskanslersämbetet (ram)	24	433	176 022	0	176 455	-188 285	-11 830
Uo 16 2:64 (Ramanslag)							
Särskilda utgifter inom universitet och högskolor (Ramanslag)							
ap. 28 Kompetensförsörjning (ram)	25	1 026	2 028	-1 026	2 028	-1 760	268
Summa		1 459	178 050	-1 026	178 483	-190 045	-11 562

Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

Tilläggsupplysningar

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Myndighetens bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar myndigheten brytdagen den 3 januari 2025. Brytdagen 2024 var den 5 januari.

Periodavgränsningsposter

För periodiseringar tillämpas en beloppsgräns på 50 tkr.

Värderingsprinciper

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade system och applikationer överstigande 300 tkr, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst ett halvt prisbasbelopp och en förväntad livslängd som uppgår till minst tre år. Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är 100 tkr. Persondatorer kostnadsförs i sin helhet vid anskaffningen.

Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod. Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången kan tas i bruk.

Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år.

Tillämpade avskrivningstider

3 år	Datorer och kringutrustning
	System, applikationer och licenser
5 år	Egenutvecklade system och applikationer
	Maskiner och andra tekniska tillgångar
10 år	Övriga inventarier

Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till beräknad nyttjandeperiod. Nuvarande hyreskontrakt löper till och med 2026-09-30.

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta. Fordringar i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp. Skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Ersättningar och andra förmåner år 2024

Ledande befattningshavare	
	Ersättning i tkr
Martin Norsell, generaldirektör	1 522
Ledamot i Nationella vårdkompetensområdet	
Insynsråd	
Olowsson, Stefan	6
Ledamot i E-hälsomyndighetens styrelse	
Abrahamsson, Per	8
Inga redovisade uppdrag	
Renström, Erik	8
Ledamot i Lunds universitetsstyrelse	
Ledamot i Medeon AB:s styrelse	
Roswall Ljunggren, Annelie	8
Inga redovisade uppdrag	
Frölich, Noline	8
Inga redovisade uppdrag	
Lindstrand, Ulrika	8
Ordförande Industrins Utvecklingsråd	
Ledamot i Arbetsmarknadens EU-råd	
Styrelseledamot i Bolagsstyrelsen vid McNeil AB	
Ledamot i Industrins Utvecklingsråd	
Svärd, Linn	8
Inga redovisade uppdrag	
Carlsson, Linnéa	6
Studentrepresentant i högskolestyrelsen för Högskolan Väst	

Anställdas sjukfrånvaro

Uppgifter om sjukfrånvaro, se sidan 65 i resultatredovisningen.

I tabellen redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

Sjukfrånvaro	2024	2023
Totalt	2,91	3,17
Andel 60 dagar eller mer	1,53	1,67
Kvinnor	3,40	4,50
Män	2,15	1,50
Anställda - 29 år	-	-
Anställda 30 år - 49 år	3,26	2,04
Anställda 50 år -	2,74	4,51

Sjukfrånvaro för en särskild grupp anställda upp till 29 år lämnas inte eftersom antalet anställda i gruppen är under tio personer alternativt att uppgiften kan hänföras till en enskild individ.

Noter

Resultaträkning (tkr)

Not	1	Intäkter av anslag	2024	2023
		Intäkter av anslag (Uo 16 2:1)	188 285	178 228
		Intäkter av anslag (Uo 16 2:64 ap. 28)	1 760	1 062
		Summa	190 045	179 291
		Utgifter i anslagsredovisningen		
		Utgifter i anslagsredovisningen (Uo 16 2:1)	-188 285	-178 228
		Utgifter i anslagsredovisningen (Uo 16 2:64 ap. 28)	-1 760	-1 062
		Summa	-190 044	-179 291
		Saldo	0	0

Not	2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2024	2023
		Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	34	301
		Intäkter av offentligrättsliga avgifter	19	1
		Intäkter av uppdragsverksamhet	15	1
		Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar*	463	41
		Summa	531	344
		Varav*:		
		Intäkt från Universitets- och högskolerådet inom projektet Plattform för internationalisering**	300	-
		Deltagaravgifter vid rektorsresa	135	-
		Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	28	41
			463	41

**År 2023 erhöles 300 tkr från Universitets- och högskolerådet inom projektet Plattform för internationalisering under Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen.

Ökningen av intäkter av avgifter och andra ersättningar under 2024 beror på deltagaravgifter vid den rektorsresa som myndigheten organiserade inom ramen för uppgiften Chefsutveckling (rektorsresor organiseras vanligtvis vartannat år) samt fler utlämnanden av allmänna handlingar.

Not	3	Intäkter av bidrag	2024	2023
		Bidrag från statliga myndigheter	406	400
		Summa	406	400

Not	4	Finansiella intäkter	2024	2023
		Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	270	579
		Övriga finansiella intäkter	2	8
		Summa	273	588

Not	5	Kostnader för personal	2024	2023
		Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	-78 395	-70 125
		Varav lönekostnader ej anställd personal	-4 218	-1 852
		Sociala avgifter	-48 134	-40 922
		Aktivering av lönekostnader för aktivering av anläggningstillgångar	272	1 013
		Övriga kostnader för personal	-2 860	-3 228
		Summa	-129 118	-113 261

Lönekostnaderna har ökat med drygt 11,7 procent (8 270 tkr) från 2023 till 2024. Det beror på nyanställningar under både 2023 och 2024. Av lönekostnaderna har 272 tkr aktiverats för egenutvecklad immateriell anläggningstillgång, en dataplattform.

Lönekostnader för ej anställd personal utgörs av arvoden till uppdragstagare och bedömare. Dessa kostnader har ökat med 2 366 tkr. Ökningen beror på ökade uppdrag där myndigheten har behov av viss kompetens som arvoderas vid behov.

Not	6	Övriga driftkostnader	2024	2023
		Reparationer och underhåll	-141	-183
		Försäkringspremier	-51	-50
		Resor, representation, information	-1 961	-2 263
		Köp av varor	-525	-469
		Köp av tjänster	-44 592	-54 913
		Aktivering av immateriella anläggningstillgångar	2 449	5 928
		Övrigt	0	-104
		Summa	-44 821	-52 054

År 2024 minskade driftkostnaderna i jämförelser med motsvarande period föregående år. Det beror på att myndigheten beslutade att avbryta projekt inom den strategiska verksamhetsutvecklingen.

Not	7	Finansiella kostnader	2024	2023
		Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	0	-18
		Ränta på lån i Riksgäldskontoret	-625	-479
		Övriga finansiella kostnader	-6	-11
		Summa	-631	-508

Balansräkning

Not	8	Balanserade utgifter för utveckling	2024-12-31	2023-12-31
		Ingående anskaffningsvärde	47 381	40 505
		Årets anskaffningar	2 721	6 875
		Summa anskaffningsvärde	50 101	47 381
		Ingående ackumulerade avskrivningar	-34 149	-31 633
		Årets avskrivningar	-2 433	-2 516
		Årets nedskrivningar	-1 675	-
		Summa ackumulerade avskrivningar	-38 257	-34 149
		Utgående bokfört värde	11 844	13 232

Not	9	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	2024-12-31	2023-12-31
		Ingående anskaffningsvärde	821	2 522
		Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0	-1 701
		Summa anskaffningsvärde	821	821
		Ingående ackumulerade avskrivningar	-821	-2 522
		Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	0	1 701
		Summa ackumulerade avskrivningar	-821	-821
		Utgående bokfört värde	0	0

Not	10	Förbättringsutgifter på annans fastighet	2024-12-31	2023-12-31
		Ingående anskaffningsvärde	807	807
		Summa anskaffningsvärde	807	807
		Ingående ackumulerade avskrivningar	-351	-234
		Årets avskrivningar	-115	-117
		Summa ackumulerade avskrivningar	-466	-351
		Utgående bokfört värde	341	456

Not 11	Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2024-12-31	2023-12-31
	Ingående anskaffningsvärde	8 708	8 552
	Årets anskaffningar	756	246
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0	-90
	Summa anskaffningsvärde	9 464	8 708
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-5 298	-3 927
	Årets avskrivningar	-1 566	-1 461
	Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	0	90
	Summa ackumulerade avskrivningar	-6 863	-5 298
	Utgående bokfört värde	2 601	3 411
	varav finansiell leasing	0	0

Not 12	Fordringar hos andra myndigheter	2024-12-31	2023-12-31
	Fordran ingående mervärdesskatt	1 468	1 914
	Summa	1 468	1 914

Not 13	Förutbetalda kostnader	2024-12-31	2023-12-31
	Förutbetalda hyreskostnader lokaler, Skanska Fastighets AB Remulus	2 513	2 478
	Förutbetalda hyreskostnader arkiv och förråd, Skanska Fastighets AB Remulus	67	66
	Övriga förutbetalda kostnader	902	965
	Summa	3 483	3 508

Not 14	Avräkning med statsverket	2024-12-31	2023-12-31
	Uppbörd		
	Anslag i icke räntebärande flöde		
	Ingående balans	317	4 587
	Redovisat mot anslag	1 760	1 062
	Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-1 581	-5 331
	Fordringar/Skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	496	318
	Anslag i räntebärande flöde		
	Ingående balans	-433	-9 316
	Redovisat mot anslag	188 285	178 228
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-176 022	-173 509
	Återbetalning av anslagsmedel	0	4 164
	Fordringar/Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	11 830	-433
	Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
	Ingående balans	0	-4 219
	Inbetalningar i icke räntebärande flöde	0	1
	Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-1 581	-1 114
	Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar	1 581	5 331
	Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto	0	-1
	Summa Avräkning med statsverket	12 326	-116

Skillnaden mellan 2023 och 2024 beror på att myndigheten har ansökt och fått en anslagskredit på 14,1 miljoner kronor. Anslagskrediten har utnyttjats med 11,8 miljoner kronor under året. Orsaken till den utnyttjande krediten avser ökade personalkostnader samt kostnader vid förändringsarbete rörande avvecklande av projekt inom den strategiska verksamhetsutvecklingen.

Not 15	Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	2024-12-31	2023-12-31
	Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	3 492	15 617
	Summa	3 492	15 617
	Belopp att reglera för december mellan räntekontot och statens centralkonto	496	316
	Beviljad kredit enligt regleringsbrev	17 000	17 000
	Maximalt utnyttjad kredit	-	-

Not 16	Myndighetskapital	2024-12-31	2023-12-31
	Myndighetskapital består enbart av statskapital vars värde har varit oförändrat mellan åren.		

Not 17	Statskapital	2024-12-31	2023-12-31
	Statskapital utan avkastningskrav avseende konst från statens konstråd	295	295
	Utgående balans	295	295

Not 18	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2024-12-31	2023-12-31
	Årets pensionskostnad	690	0
	Årets pensionsutbetalningar	-139	0
	Utgående avsättning	551	0

Not 19	Övriga avsättningar	2024-12-31	2023-12-31
	Avsättning för lokalt omställningsarbete		
	Ingående balans	1 942	1 753
	Årets förändring	149	189
	Utgående balans	2 091	1 942

Omställningsmedel planeras till en viss del att användas år 2025.

Not 20	Lån i Riksgäldskontoret	2024-12-31	2023-12-31
	Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
	Ingående balans	16 895	13 833
	Under året nyupptagna lån	3 384	7 153
	Årets amorteringar	-5 789	-4 091
	Utgående balans	14 490	16 895
	Beviljad låneram enligt regleringsbrev	24 000	22 000
	Utnyttjad låneram inklusive finansiell leasing	14 490	16 895

Not	21	Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2024-12-31	2023-12-31
		Utgående mervärdesskatt	107	31
		Arbetsgivaravgifter	2 091	1 955
		Leverantörsskulder andra myndigheter	3 372	2 472
		Summa	5 570	4 458

Anledningen till ökningen av de kortfristiga skulderna till andra myndigheter beror på ökade kostnader för statistik till uppdrag inom myndigheten.

Not	22	Övriga kortfristiga skulder	2024-12-31	2023-12-31
		Personalens källskatt	1 860	1 682
		Summa	1 860	1 682

Not	23	Upplupna kostnader	2024-12-31	2023-12-31
		Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	6 542	5 830
		Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	885	1 583
		Övriga upplupna kostnader	693	1 821
		Summa	8 120	9 233

De upplupna kostnaderna har minskat under 2024 i jämförelse med motsvarande period föregående år. Det beror främst på minskade konsultkostnader för avbrutna projekt inom den strategiska verksamhetsutvecklingen.

Anslagsredovisning

Not 24 Uo 16 2:1 Ramanslag

ap. 1 Universitetskanslersämbetet (ram)

Under 2024 ansökte och fick UKÄ utökad anslagskredit. Enligt regleringsbrevet 2024-12-05 disponerar Universitetskanslersämbetet en anslagskredit på 14 081 tkr. Anslagskrediten har utnyttjats med 11 830 tkr under året.

Orsaken till den utnyttjande krediten avser ökade personalkostnader samt kostnader vid förändringsarbete föranlett av föranlett av Statskontorets rapport.

Universitetskanslersämbetet får disponera hela ingående överföringsbeloppet 433 tkr då det understiger 3 procent av föregående års tilldelning (173 509 tkr) enligt regleringsbrevet.

Anslaget får användas till att betala upplupna kostnader avseende statliga tjänstepensioner m.m. vid Högskoleverket. Myndigheten har inte haft dessa utgifter under 2024 och därmed inte belastat anslaget under 2024.

Anslagsmedel har under året använts för att finansiera förvaltningskostnader och arbete med att stödja en förstärkt samordning av verksamhetsförlagd utbildning (VFU), samt deltagande i genomförandet av Sveriges återhämtningsplan.

Anslaget är räntebärande.

Not 25 Uo 16 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor (Ramanslag)

ap. 28 Kompetensförsörjning (ram)

Medlen för kompensförsörjning avser myndighetens arbete med Nationella vårdkompetensrådet (S2019/03995) samt uppdraget med anledning av mål för antal examina som införts för universitet och högskolor 2021–2024.

Enligt regleringsbrevet disponerar Universitetskanslersämbetet ingen anslagskredit.

Universitetskanslersämbetet får inte disponera någon del av det ingående överföringsbeloppet. Årets tilldelning är 2 028 tkr enligt regleringsbrevet.

Nyttjandegraden av medlen under 2024 är 86 procent. Orsaken till att hela anslagen inte har utnyttjats beror på otydligheter vid tidsredovisningen.

Anslaget är icke räntebärande.

Sammanställning över väsentliga uppgifter

Tkr	2024	2023	2022	2021	2020
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	24 000	22 000	18 000	20 000	20 000
Utnyttjad	14 490	16 895	13 833	14 670	12 361
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	17 000	17 000	17 000	17 000	17 000
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	270	579	220	0	0
Räntekostnader	0	18	0	0	1
Avgiftsintäkter som disponeras					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	0	0	0	0	0
Utfall	531	344	499	2	35
Anslagskredit					
Beviljad	14 081	5 205	5 152	4 752	4 691
Utnyttjad	11 830	0	0	0	0
Anslagssparande					
Anslag 16:2:1 ap.1	0	433	9 316	7 557	757
Anslag 16 2:64 ap. 16	-	-	0	2 225	0
Anslag 16 2:64 ap. 28	0	1 026	1 236	0	0
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	113	109	102	101	94
Medelantalet anställda (st)*	126	123	117	109	103
Driftkostnad per årsarbetskraft					
	1 636	1 615	1 694	1 537	1 682
Kapitalförändring					
Årets	0	0	0	0	0
Balanserad	0	0	0	0	0

* I beräkningen av medelantalet anställda ingår tjänstledig personal.

Underskrift

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm 2025-02-20



Martin Norsell

Generaldirektör

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) ska bidra till att stärka den svenska högskolan och Sverige som kunskapssamhälle. Vi granskar kvaliteten på högskoleutbildningarna, vi analyserar och följer upp utvecklingen inom högskolan och vi bevakar studenternas rättssäkerhet.

uka.se

